

"KURSKO LAKŠTINGALA"

Maskva ir amerikiečių galvosėna

Gal "Kursko Lakštingala" (Kursko lakštingalomis Maskvoje vadinami Kursko rėdyboje gimę didžrusiai, žymūs savo gudravimo sugebėjimais kitus apgauti ir prigauti; vienas iš tokių kaip tik yra Nikita) norėtų tikrai atsikratyti stalininiu teroru, kaip kalbėjo XX partijos kongrese bet tas jam nepavyko. Mat, čia vengrai ūmai sukilo, čia vėl Molotovo-Malenkovo sėbrus, tuos "menšikovus" reikėjo ištremti (Menšikovas — garsusis Petro I numylėtinis, iš kurio caras jo meilužė, buvo pagrobęs ir ją visos Rusijos imperatoriene padaręs: Menšikovas gi tam pasipriešino ir už tai Sibiru buvo ištremtas). Malenkovas, berods, jau nuriedėjęs bedugnės užmirštin ir Bulganiną jau "Pravda" puola, o Molotovas, sena lapė, dar laukia savo eilės.

Šitose skiltyse prieš kiek laiko jau buvau išsitaręs, jog nėra ramu Maskvos užnugary. Besirutulioją įvykiai tai patvirtina. Įvykiai rieda savo linkme, nepaisant Nikitos norų ir užmasčių. Tik gaila, jog Vakariečiai (čia turiu galvoj pirmiausia amerikiečius) savo įprastu masu maskolių galvosėną matuoja ir esmės nesupranta. "La Prensa" Bs. Aires talpina Mr. Adlai Stevensonso straipsnius apie Rusiją. Buvęs kandidatas į prezidentus, Adlai, gudrus, igudęs politikas ir protingas žmogus, valstybės vyras, painioja eilinio maskolio smalsumą pažiūrėti į jį, žymų amerikietį, su rusų simpatija Amerikai. Jo apsilankymas sutapo su amerikiečių kariuomenės iškėlimu Libane — propaganda, girdi, mažai veikia, kaip sako jisai. Mažai veikia, bet veikia — prisižiūrėkit į savo vaikus: ar begėdiška kinematografų propaganda netvirkina juos? Tvirkina! Painiojasi Mr. Stevenson, apie Sovietus kalbėdamas. Mes gi ant savo kailio patyrėm propagandos veikimą. Bet grįšim prie reikalo.

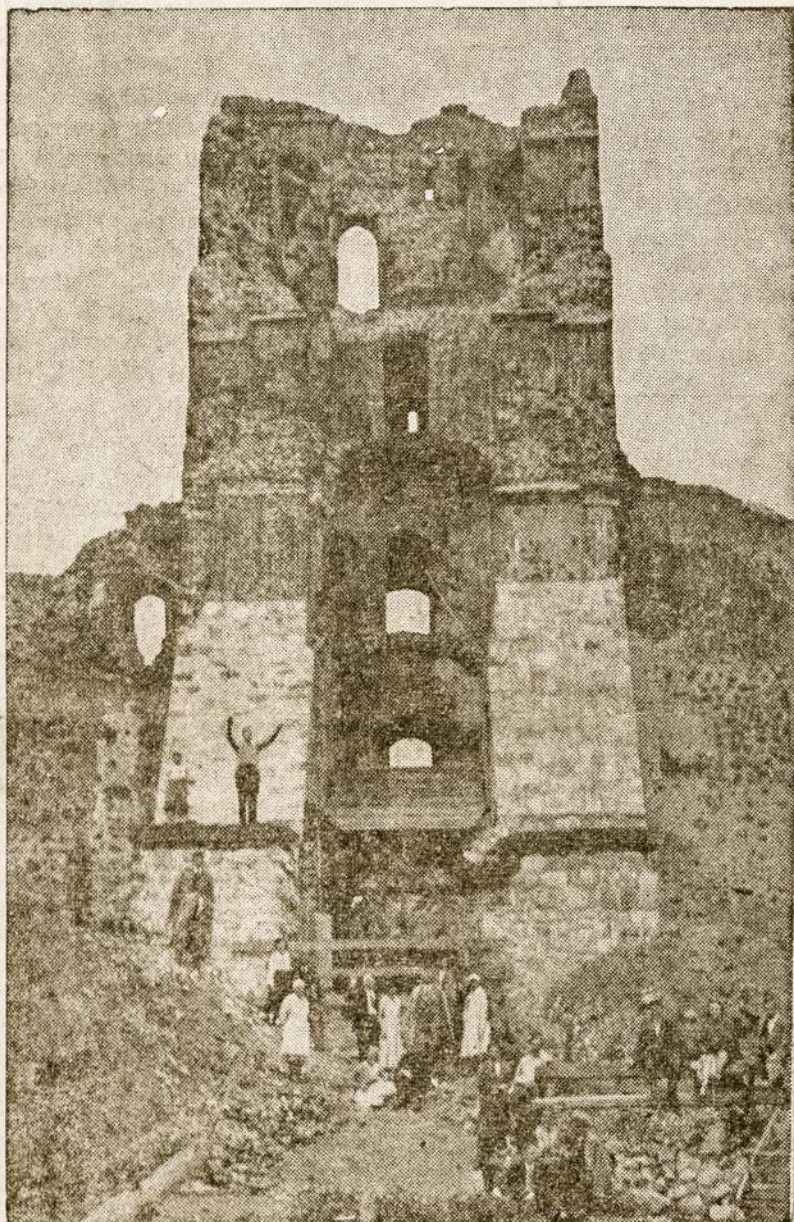
"Caro Nikitos blaškymasis"

Nikita, besiblaškydamas tarp sutinkamų priešgynybių ir sunkenybių, griebsiai įbaigino (pav. nevien su amerikiečiais, bet ir su Gomulka). Negalėdamas kurti įvykių, kaip norėtuš, nerimsta. Beskubėdamas savo daromas klaidas ryškiai atskleidžia (pav., supainiojo Potsdamo sutarimą su 1944 metų sutartimi). Nepavyko Mičūrinui ir Lysenkai iš kaštano grūdo išauginti naują pupų rūšį, panašiai nepavyksta naujam "carui Nikitai I" laisvą žmogų (su laisva, Dievo jam suteikta valia) paversti automatinę mašina su atatinkamu užrašytu numeriu. Nikita, vargdamas, jieško naujos išeities, kelio į žemės rojų. Kad kam kitam neduotų jieškoti — kovoja visur prieš "revizioniz-

mą", pats pirmas revizionistas būdamas. "Gilyn miškan, vis medžių daugiau", sako senas priežodis. Medžių daugiau, bet priemonių tuos medžius išgabenti, į kur reikėtų, nesurandama! Štai kur šuo pakastas. Sugėbėjimų trūksta, kaip Babelio bokštą statant buvo!

kurių vienas iš jų patį agresorių muša. Todėl visi užkariautojai iki vieno buvo pražuvę ant galo.

Manau, skauda galva Nikitai. Ar nereikės netolimoj ateity važiuoti "pasigydyti į Juodosios Jūros poilsio namus"? Visai blogai būtų buvę Nikitai, bet lai-

Mūsų galingos praeities liudytojai - kunigaikščių pilies griuvėsiai

Lazdos du galai

Tuo tarpu įvykiai slenka. Kur naujoji Berlyno blokada sumanyta? Kur Rytų Liaudies Vokietijos pripažinimas? Kur Afrika krypta? Nikitos numylėtinio Nasserio antras frontas? Kažkas bolševikų suplanuotoj ir statomaj mašinoj netyrarkoj! O, čia dar reikėtų Rytų Europos satelitus rikiuoti prieš Mao Tse Tuną, prieš kinus. Kiek mongolų, simpatizuojančių kiniečiams yra Sovietuose? Pavojinga. Ekspansija visados turi du galus,

mei jo "bičiulis ir draugas" Dwightas irgi negaluoja. Rinkimai pralaimėti, ir tai stipriai pralaimėti. Net Rokfellerio laimėjimas yra generolo autoriteto Republikonų partijoje nusmukimas, nes milionierius nėra iš generolo simpatikų sparno.

Aiškios gairės — ryškūs keliai

Generolas, politikas savo veikime svyravo. Kas sugebėtų nuspėti po kiekvieno Dulleso grąsinimo Rytams, kur rytoj bus jiems nusileista? Miškų tamkumynuose lengva pakly-

Fronidzi aplankys Eisenhowerį sausio 20 d.

Barros Hurtado, Argentinos ambasadorius JAV, pareiškė, kad prez. dr. A. Fronidzi atvyks į Jungtines Valstybes 1959 m. sausio 20 d. ir pasiliks ten, kaip prez. D. Eisenhowerio svečias, iki sausio 31 d., lankydamas žymiausių JAV miestus. Mūsų prezidento vizito programa jau patvirtinta.

Atsistatydino viceprezidentas dr. Alejandro Gomez

Lapkričio 18 d. vakare dėl paskyto savo pareiškimo - sudaryti koalicinę vyriausybę ir dėl nuomonių skirtumo įvairiais klausimais su prez. A. Fronidzi, atsistatydino viceprezidentas dr. Alejandro Gomez. Jo atsistatydinimą priėmė Kongresas. Nau-

ju viceprezidentu paskirtas dr. Josė Maria Guido, kuris lapkričio 20 d. perėmė pareigas.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

No. 524296

Franqueo Pagado
 Concesión No 4289
 Tarifa Reducida
 Concesión No 4011

"LAIKO" DEŠIMTMETIS

Šimet sukako 10 metų, kai pasirodė (1948 m.) pirmasis "Laiko" numeris. Tiesa, laiko tarpas nėra taip didelis, bet turint galvoje įvairias sąlygas ir aplinkybės iševijoj, tai šis įvykis įgauna nepaprastos svarbos. Tuo labiau jo vertė padidėja, kai mes, atmetę geltonąją spaudą, kurios Argentinoje dar ir dabar pasitaiko ir kuri morališkai ir tautiškai žaloja žmogų, suprasime tikrosios spaudos, paremtos krikščioniška — tautine ideologija, reikšmę bendruomeniam ir asmeniškam žmogaus gyvenimui.

Jei mūsų Tėvynėje laikraštis vaidino nepaprastą vaidmenį, formuodamas valstybės, kartu, žinoma, ir žmogaus, tautinį, dorinį charakterį, nužymėdamas gyvenimo gaires, tai iševijoj be šių faktorių iškyla dar ir kitų — lietuviškumo sąmoninimas, išlaikymas ir tradicinis religinio jausmo gilinimas.

10 metų laikotarpis, kaip jau sakėm, nėra ilgas, bet spaudos darbe yra pakankamas, kad galėtumėm pasidžiaugti tikrai gražiais rezultatais. Per tą laiką "Laikas" suspėjo ir sugebėjo su-

burti žymų skaičių rėmėjų, skaitytojų ir bendradarbių. Patys gi laikraštis, iš žurnalo virtęs į dvisavaitinį, pagal išgales gerėjo ir tobulėjo.

Spaudos darbe, kaip ir kiekviename veikime, gali pasitaikyti ir pasitaiko, kad mūsų laikraštis dėl nepastovių ypač dabartinių gyvenimo sąlygų, kartais sumažėja kiek savo apimtimi, bet niekad "Laikas" nenukrypo ir nenukryps nuo užsibrėžtos tautinės — krikščioniškos linijos. Nesileidome iki šiol, nesileisime ir ateity į tuščius ir beprasmius ginčus. Mes gerai žinome, kad žmonės dažnai mėgsta kalbėti ir rašyti, tuo pačiu ir ginčytis apie dalykus (pav. religiniais klausimais), mažai jiems žinomus ir suprantamus, ar iškelti kitus, sau mielus ir pateisinančius jo gyvenimą (dažnai blogai vedamą) klausimus.

Antrajame dešimtmetyje "Laikas" stengsis ir toliau lankyti savo skaitytojus, kas kartą vis labiau atskleisdamas lietuviškojo bendruomenės gyvenimo veidą, informuodamas apie pasaulinę politiką, visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą.

ti, kai nežinai, kur eini. Kaip be krypties prašvaistė rasi? Tačiau ryškūs ir aiškūs yra Vokietijos Adenauerio ir Prancūzijos De Gaulle keliai. Čia žino, kur eina. O tvirto nusistatymo išdavos vaisių neša.

Adenauris yra ryškesnis pavyzdys, turįs daugiau nuveiktą darbo matomų rezultatų. Stojęs valdžion, turėjo sugriautą šalį, okupuotą kraštą, karo nuteriotą Vokietiją, kurią plėšė su vakarų pagalba rytų okupantas. Rado kelią taisyti nedabojęs sunkenybių nei kliūčių. Su Dievo pagalba dirbo (jis yra tikintysis). Šiandie Vokietija jau žygiuoja į savo susivienijimą, ekonomiškai atsistačius.

De Gaulle darbas yra vos pradėtas. Jam tuoj po karo politikieriai trugdė ir sėkmingai dirbti neleido. Pasitraukęs dabar grįžo, kada Respublika buvo ant bedugnės krašto atsidūrus. Nors De Gaulle nėra dar ryškūs tiek, kiek Adenauris, bet nebekalbama daugiau apie "žūstančią Prancūziją", kaip neseniai dar buvo. Laisva žmogaus valia bendram labui, ne savo naudai, panaudota yra brangintina. Kas jos išsižada dienos patogumais džiaugtis, kliūtis atidėdamas rytdienai, brangiai moka ir tuo brangiau, kuo augštesnis yra jo gyvenimo standartas (garsusis *Standard of Living*). Toks duotąjį jam talentą į žemę užkasa.

T. DAUKANTAS

Atvyko naujas Šv. Sosto nuncijus

Lapkričio 21 d. į Buenos Aires iš Bolivijos atvyko naujas Šv. Sosto nuncijus Argentinai mons. Humberto Mozzoni. Ezeizos aerodrome aukštąjį svečią sutiko mons. Fermin Lafitte ir kiti aukšti dvasininkai.

Lapkričio 27 d. 11,30 val. naujasis nuncijus įteikė valstybės prez. dr. A. Fronidzi savo įgaliojimo raštus.

Rusai aštrina padėtį Berlyne

Lapkričio 20 d. Sovietų pasiuntinys Bonoj Andrej Smirnov buvo priimtas Adenauerio, kuriam pareiškė, kad Sovietai imsis tam tikrų žygių panaikinti dabartinę Berlyno okupacijos esamą padėtį, atitraukdami iš Berlyno savo kariuomenę ir perduodami visą valdžią vokiečiams.

Šis pareiškimas sukėlė Vakarų Berlyno gyventojų paniką, o Adenaueris kreipėsi į JAV, Angliją ir Prancūziją, prašydamas protekcijos ir, jei būtų reikalas, panaudoti jėgą.

Kreditai Argentinai

Kaip praneša JAV Komercijos departamentas, Europos anglies ir plieno bendrovė paskyrė Argentinai 150 milijonų dolerių kreditą isigyti įvairių geležies dirbinių, reikalingų vietos pramonei.

— Argentinos ambasadorius Londone kontraadm. Hartung pareiškė, kad neseni buvusieji įvykiai jo tėvynėje rodo aiškia komunistų infiltraciją į tą kraštą.

— Argentinos lėktuvnešis "Independencia", 14.000 tonų, kurį prieš kiek laiko nupirko iš Anglijos, gruodžio 8 d. iš ten išplauks ir, aplankęs Meksikos įlanką JAV bazę, atvyks į Bs. Aires.

Bolševikų Revoliucija ir Jaltos konferencija

Lapkričio mėn. 7 d. sukako 41 metai, kai komunistai-bolševikai užgrobė Rusijoje valdžią. Taigi, ta diena yra rusų ir kitų tautų žiauraus likimo sukaktuvė.

Bolševikinis valstybės perversmas prasidėjo 1917 m. lapkričio 7 d. 1918 m. liepos mėnesio 17 d. nužudė carą ir tęsė visišką sunaikinimą pagrindinių civilizuo to pasaulio principų. Persekiojimai krikščionybės, panaikinimas bent kokios teisės, fizinis išnaikinimas intelektualų ir karininkų korpo — buvo pirmieji rusų tautos kančių kelio etapai.

Bolševikams užgrobęs valdžią po kelių savačių susiorganizuoja Baltosios Armijos. Iš pradžių jos veikia krašto pietuose, vėliau prasiplečia iki šiaurės vakarų ir centralinės Azijos. Baltųjų Armijų junginiai kovoja prieš milžiniškas priešojų pajėgas be jokios pagalbos iš Vakarų, visiškai nesuinteresuotų šia kova. Vakarai, net priešingai, atsikako suteikti reikalingus karui vesti kreditus.

Tris metus tęsėsi šis nelygus karas, kol pagaliau 1920 m. spalio mėn. 30 d. paskutinieji Baltųjų Armijų likučiai karių Savanorių Laivyno laivais apleidžia Krimo pusiasalį. Šie daliniai ir laivuose esantieji civiliai patrijotai pasirinko ištrėmimą, bet kovos ugnis jų širdyse tebedegė.

Verta prisiminti vyriausio Baltųjų Armijų kariuomenės vado gen. Petro Vrangelio žodžius, kuriuos pareiškė tose ypatingose valandose savo kareiviams:

“Dalykas, kurį mes gynėme, turi toli siekiančią reikšmę. Jūs kovoje prieš dešimteriopai didesnę priešą praliejote savo kraują, kai tuo tarpu visas pasaulis tylėjo ir nesusidomėjo mūsų kova. Jūs savo pareigą atlikote ir nesate atsakomingi už šio karo pasėkas. Dėl šių pasėkų atsakomybę neša visas pasaulis, kuris tik žiūrėjo, bet mums jokios pagalbos nesuteikė. Jeigu mūsų aukos buvo be naudos,

Ne pagalba, bet propaganda rūpi

Nusižiūrėję į amerikiečius, sovietai ėmė teikti paramą savo bloko kraštams pinigais, ginklais, pramonės gaminiais. Pagal V. Vokietijos finansų ministerijos pranešimą, sovietai nuo 1945 m. tam reikalui išleido 7 bilijonus dol. ir pasižadėjo duoti dar vieną bilijoną dol. nekomunistiniams kraštams. Sovietinė parama buvo duota daugiausia paskolų forma, kurios paprastai turi būti gražintos per 12 metų rusų valiuta arba gaminiais 2,5 % metinių palūkanų. Savo paramą sovietai teikia siųsdami ir šimtus technikų į Afganistaną, Egiptą, Syriją ir Indiją. Vien Egipte - Syrijoje esą 500 sovietų karinių specialistų.

Yra betgi ir kita medalio pusė. Sovietai, išdalinę 7 bilijonus dol. sau palankiems kraštams, niekad neprisimena “pagalbos”, kurią patys išplėšė iš užimtų kraštų. Po karo jie juk išsigabeno iš jų ištisas įmones, daugybę kitokio gėrybių, kurios vertos daugiau nei 7 bilijonus dol. Dar ir dabar sovietai verčia užimtus kraštus siųsti savo gaminius Rusijon.

tai vieną dieną žmonių bendruomenė Europos ir likusio pasaulio demokratijos turės savo jėga apginti kultūrinius ir politinius laimėjimus prieš milžinišką ir mirtiną civilizacijos priešą — bolševizmą”.

Jau pradžioje rusų — vokiečių karo 1941 m. birželio mėn. sužibo rusų tautos viltys išsilaisvinti iš bolševikų vergijos. Pasitaikius bent kokiam palankiam aplinkybei, milijonai rusų atsigrėžė į Vakarus ir savam krašte stoji į kovą prieš komunizmą. Buvo sudaryti kovų daliniai, kaip Vlasovo armija, kazokų junginiai, iš imigrantų suorganizuoti apsaugos korpai ir kt.

Nelaimingos atminties Jaltos konferencijoje (1945. II. 7-12) Rooseveltas, Churchilis ir “gerasis senis Juozas Stalinas” — “aukštosios šalys sudarancios sutartį” — prie sutarties pridėjo slapta punktą (klauzulę) — jis ir iki šios dienos nėra viešumon paskelbtas, pagal kurį buvo nartata, karui pasibaigus, išduoti prievarta Sov. Sąjungai esančius Vokiečių teritorijoje 5 milijonus rusų antikomunistų. O tai palietė apie 2.000.000 Vlasovo armijos, kazokų junginius, apsaugos korpus ir kitus dalinius.

Tuo būdu ištisos divizijos ištikimų Vakarams karių buvo perduota Stalinui ir sunaikinta. Vienas tai iš niekšiškesniųjų Vakarų pasielgimų!

1945 m. gegužės mėn. 29 d. Austrijos mieste Lienz vieną tik dieną anglai perdavė bolševikams 35 kazokų generolus, 450 štabo karininkus, 2117 karininkų ir karo kapelionų ir 20.000 kareivių. O kelionėje tarp Grazo ir Vienos ir pačioje Vienoje sovietų slaptoji policija jau nužudė 1030 karininkų. Šios žudynės savo žiaurumu aptemdo

KANADA

— Antanas Rinkūnas, žinomas pedagogas ir keleto lietuviškų vadovėlių autorius, nuo šio rudens pradėjo lankyti mokytojų seminariją, norėdamas gauti teisę mokytojauti kanadiečių mokyklose. Prieš trejetą metų naujai atvykęs mok. P. Balčiūnas taip pat įgijo mokytojo cenzą ir šiuo metu mokytojauja šv. Vincento Pauliečio kat. mokyklose Toronte.

IUNGT. AMER. VALST.

— Rimas Minkūnas, baigęs Fenn College statybos inžinerijos mokslus ir išlaikęs Ohio valstybinius egzaminus, buvo išvykęs 6 mėnesiams dirbti į Grenlandiją prie aerodromų statybos. Šiomis dienomis grįžo Clevelandan pilnas išpūdžių iš arktinio klimato, ten vykdomų strateginių statybų.

— Javnutis Pijus Nasvytis, Čiurlionio ansamblio pirmininkas, jau ilgus metus dirbęs mechaninės inžinerijos srityje, praėjusė mėnesį užpatentavo metalo formavimo mašiną. Šios mašinos pagalba daug sėkmingiau ir ekonomiškiau gaminamos įvairios aviacijos, automobilių bei kitai pramonei reikalingos dalys.

GRĮŽES Į LIETUVĄ PASIKORĖ

Kaip praneša “Tėviškės Žiburiai”, kad prieš keletą mėnesių iš Kolumbijos, Pietų Amerikos, sugrįžo į okupuotą Lietuvą Pranas Radzevičius ir Aleksandras Stonys su žmona. Kaip paprastai okupantas juos gražiai sutiko, fotografavo ir reklamavo, gi iš jų išgautą žodį fabrikavo, išdidžiai skelbė ir kitiems pasitraukusiems į laisvą pasaulį pasekti jų pėdomis.

A. Stonys kilimo žemaitis, tauragiškis, iš užsiėmimo stalius, žmogus menko išsilavinimo ir nekuri laiką Kolumbijoje dirbo savo amate, o daugiausiai jam tėjo dirbti žemės ūky. Nuo 1950 metų ten gyvendamas daug ūkių perėjo, neretai juos administruodamas, tačiau vis buvo nepatenkintas ir visai blaškėsi, net sykį ir plaukų kirpėjo amato griebėsi Medellino mieste, bet ir iš to nieko neišėjo. Mėgo kartu su žmona burnoti ant to krašto, kur gyveno ir ant tų geradarių, kurie jiems davė progos čia atsirasti. Tokių minčių apsėsti ir susigundė grįžti namo, manydami “rojuje” vis bus geriau gyventi. Ką tik gautomis žiniomis — jie vargšai ten laimės nerado. Ji mirė, o jis pasikorė. Tačiau visa gali būti... ištardžius, gal ir “rojaus” tarnai jį šitaip sutvarkė. N. Dom.

net ir Katyno skerdynes.

Salvador de Madariaga po numalšinto 1956 m. vengrų sukilimo pasakė: “Niekas taip Vakarų neapkaltina, kaip faktas, kad vieninteliai svetimšalių savanoriai, padėjusieji vengrams laisvės kovoje — tai buvo tik sovietų kareiviai ir karininkai, iš stovėjusių sovietų dalinių Vengrijoje; jie savo ir savo artimųjų gyvybes aukojo”.

Kada Vakarai pasimokys iš praeities! V. D.

ITALIJA

(E) Mirus Popiežiui Pijui XII -jam, J. E. vysk. Padolskis ir PLB Italijos Krašto valdybos pirmininkas kun. V. Mincevičius apsilankė tą patį mirties dienos rytą Castelgandolfe, išreikšdami kardinolui Tisserant visų lietuvių vardu užuojautą ir pasirašydami aukštųjų lankytojų knygoje.

Kun. Mincevičius perdavė kardinolui kamerlengui Aloisi Masella Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo pirmininko J. Matulionio pasiūstąją užuojautos telegramą, kartu su Italijos Lietuvių Bendruomenės užuojauta. J. E. kardinolas Aloisi Masella buvo labai jautrus šiam lietuvių užuojautos pareiškimui ir išreiškė visos Kardinolų Kolegijos vardu nuoširdžią padėką.

Kun. V. Mincevičius buvo taip pat VLIKo pirmininko Dr. Trimako įgaliotas atstovauti VI. I. Ką popiežiaus laidotuvėse.

(E) Nauju lietuvių gimnazijos Castelnuovo Don Bosco direktoriumi Italijoje paskirtas kun. Petraitis, ligšiolinis “L'Observatore Romano” administratorius. Buvęs direktorius kun. Dr. Zeliauskas paskirtas teisės profesoriumi į Popiežiškąjį Universitetą Romoje.

IR LIETUVOJE SMERKIA PASTERNAKĄ

(E) Pasternakas ir Lietuva. Kp nurodymu, ir Lietuvos rašytojai buvo priversti susirinkti pasisakyti dėl Nobelio laureato Boriso Pasternako ir jį pasmerkti. Atėjusioje iš Vilniaus spaudoje randame atskirų rašytojų pasisakymus. Čia keletas “perlių”: V. Reimeris t. k. pasakė: “Nobelio primija Pasternakui yra tie 30 Judos grašių, kuriuos užmokėjo reakcija už jo nešvarius pasitarnavimus”. J. Baltušis: “Aiški tarptautinės reakcijos provokacija”. E. Matuzevičius: “Jo romanas “Dr. Živago” nukreiptas prieš socializmą, prieš tarybinę liaudį...” Alg. Baltakis: “Šlykščiu išdaviku ke. liu nuėjo Pasternakas”. Pasmerkė savais žodžiais Pasternaką ir A. Drilingas, A. Venclova, K. Kubilinskas, E. Mieželaitis, M. Sluckis. Net Mykolaitis-Putinas tarėsi turįs pareikšti savo nusistebėjimą tokiu Pasternako finalu. Tarybinių rašytojų priimtoje rezoliucijoje pritariama Pasternako pašalinimui iš tarybinių rašytojų gretų. Pasternakas vadinamas “idėjiniu diversantu”. Esamomis žiniomis, Pasternako tėvai yra kilę iš Lietuvos.

(E) Dvįprasmis darbo laiko sutrumpinimas. Vilniaus “Tiesa” lapkričio 5 d. paskelbė visą sąjunginės kp centro komiteto Sov. Sąjungos ministerių tarybos ir profesinių sąjungų centro bendrą nutarimą mašinų gamybos, naftos ir dujų pramonės darbininkams bei tarnautojams sutrumpinti darbo laiką ir naujai sutvarkyti atlyginimus. Gynybos, aviacijos, laivų statybos, radijo technikos pramonės ir kai kuriose kitose įmonėse darbo laiko sutrumpinimas įvedamas nuo šių metų paskutinio ketvirčio iki sekančių metų antrojo ketvirčio. Transporto mašinų, automobilių, guolių, staklių ir įrankių, elektrotechnikos pramonės, traktorių ir žemės ūkio mašinų gamybos įmonėse darbo laiko sutrumpinimas veiksias iki kitų metų trečiojo ketvirčio, o likusioje pramonėje iki kitų metų galo. Iš nutarimo aiškėja, kad kai kur įvedama septynių valandų darbo diena, dirbant šešias dienas, o kai kur aštuonių valandų darbo diena, dirbant penkias dienas savaitėje. Lietuvoje jau prieš tai kai kurios įmonės dirbo septynias valandas per dieną (pvz. Šiaulių dviračių fabrikas). Kokios priežastys verčia sovietus trum-

pinti darbo laiką, kol kas galima tik spėlioti. Galimas dalykas, svarbiuose gamybos sektoriuose ima trūkti žaliavų. Antras aiškinimas: Norima priversti darbininkus trumpesniu laiku atlikti tiek pat darbo, kiek iki šiol per ilgesnį laiką. Yra dar ir trečia prielaida: Kruščiovas nori šiek tiek siaurinti sunkiąją pramonę, kad galėtų mesti didesnę svorį į lengvosios pramonės gamybą.

— Kauno pilies atkasimo ir pertvarkymo darbai tęsiasi. Pasirodo, kad Kauno senovės pilis buvo daug platesnė, galingesnė, negu anksčiau manyta. Atkasti bastijonai su angomis, pro kurias senovės lietuviai šaudė patrankomis. Kai kryžiuočiai pilį sugriovė, lietuviai ją atstatė dar stipresnę. Rasta daug įdomių iškasenų. Ištisi sandėliai prikrauti įvairių koklių, indų, ginklų liekanų. Vieni lietuviški, kiti iš kitur atgabenti. Rasta ir užmūrytų žmonių palaikai. Pilies kasinėjimas vadovauja archeologas Karolis Mekas.

(E) Kauno elektrinės statyboje pasireiškia įvairių trūkumų, rašoma Vilniaus “Tiesos” 261-me numeryje dviejų skilčių pranešime. Numatytas statybos planas šiemet nesąs įvykdytas. Jeigu žemės darbai tebevyksta sėkmingai, tai betonavimo darbų tempas keliąs susirūpinimą. Retą mėnesį betonavimo planas įvykdomas. Kartais trūksta cemento, kartais armatūros. O kai medžiagos pristatomos, nesą pakankamai pasiruošusių betonuo tojų. Betono fabrikos projektinis pajėgumas esąs 20.000 kbm per mėnesį. Bet šiemet nė vieną mėnesį nebuvo paklota daugiau kaip 12.000 kbm. Ataskaitiniame susirinkime buvo nurodyti stambūs trūkumai ir pagalbinių įmonių kombinato darbe. Gelžbetonio gaminiai dažnai būna blogi, prie vienos gelžbetonio įmonės susidaręs ištisas blogų gaminių kapynas. Prastai daromi baldai — “bendrabučiuose juos tiesiog laikyti gėda”. Socialistinis lenktyniavimas šiemet visai apmiręs. Blogai vyksta ir politinio švietimo darbas. Į susirinkimus retas ateina. Statytojai prašę miesto valdybos išspręsti eilę buitinių klausimų: geriau sutvarkyti autobusų susisiekimą su tolmais Kauno rajonais, greičiau įrengti Petrašiūnų turgų, bet niekas nepadarėta.

VOKIETIJA

(E) Lietuvių grafikų paroda Miunchene buvo atidaryta spalio viduryje tarptautiniuose rūmuose “Haus der Begegnung”. Dalyvauja dailininkai Paulius Augius, Viktoras Petravičius, Alfonsas Dargis, Vaclovas Ratas, Romas Viesulas ir Alfonsas Krivickas. Be pastarojo, kuris gyvena Vokietijoje, kiti savo darbus prisuntė iš JAV ir Australijos. Vokiečių spauda (“Süddeutsche Zeitung” ir kt.) apie parodą atsiliepė palankiai ir pabrėžė jos menišką vertę.

Tautietai, paremk lietuvišką spaudą — užsimokėk “Laiko” prenumeratą!

DOENITZ VOKIETIJOJE

POPULIARUS

Hitlerio paskutinis įpėdinis, kuris pasirašė ir besąlyginę Vokietijos kapituliaciją, Nuernbergo teismo buvo nuteistas kalėti 10 metų. Neseniai jis savo kalėjimo metą pabaigė ir jis iš Spandau kalėjimo buvo paleistas. Kaip tik tada Hamburge vyko povandeninių laivų veteranų suvažiavimas. Doenitzas atvyko ten ir buvo labai entuziastiškai sutiktas. Ir visoje vokiškoje visuomenėje Doenitzo vardas labai populiarus. Jo atsiminimai, spausdinami vieno savaitraščio, graibstyte graibstomi. Jie išeis ir atskira knyga. Kaikas jau spėlioja ar neisias jis ir į politiką.

IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO Į SIBIRĄ IR ATGAL

(Tęsinys iš praeito nr.)

Jie giedodavo giesmes iki mirties

Ypatingai persekiavo religinių sektų žmones, kurie atsakydavo išeiti į darbą. Juos sudindavo prie stovyklos vartų, neduodavo maisto ir vandens, mušdavo, tyčiodavosi, kartais ir užmušdavo. O jie, į lavonus panašūs, sėdėjo ir giedodavo giesmes, giedodavo iki mirties. Man teko pačiam girdėti, kaip vienas karininkas čekistas atsistojo prieš kankinius tyčiojosi:

“Kur Jūsų Dievas, kodėl jis Jums nepadedą? Štai aš, Antikristo kareivis, spiaunu jam į veidą, o kodėl jis mane nenutrenkia?” Vienas iš sėdinčiųjų pakilo, peržegnojo čekistą ir tarė:

“Viešpatie atleisk jam, nes jis nežino ką daro”.

Karininkas tiesiog pasiuto. Partrenkė senuką į žemę, suspardė iki kraujų ir paliko be sąmonės gulintį.

Grupė kalinių dirbo miške. Čekistai skundžiasi vienas kitam, kad niekas nemėgina pabėgti, kad neturi progos nei vieno naušaiti. Gudresnis sugalvoja tokį triuką: Numeta savo kepurę keliolika metrų nuo savęs ir liepia vienam netoli dirbančiam kaliniui ją atnešti. Dirbant miške, darbo plotas neaptvertas, tik susmeiktos raudonos vėliavėlės žymi ugnies liniją. Ją peržengus, sargybinis turi teisę šauti. Sargybinio numestoji kepurė kaip tik gulėjo už raudonų vėliavėlių ribos. Vos

tik kalinys tą ribą peržengė, trenkė šūvis.

1953 metais Kengyro stovykloje buvo nužudytas vienas lietuvis docentas. Jam baigėsi bausmė, bet paleisti iš kalėjimo nenorėjo. Dar bandė išvežti į Vilnių sudaryti antrą bylą, tačiau nepavyko. Vos pargabentą atgal į stovyklą jį nužudė saugumiečiai. Stovyklos administracija paleido gaudą, kad žmogžudystę įvykdė ukrainiečiai. Tokiu būdu jie norėjo pasėsti nesantaiką tarp tautybių, nes kaip tik šios dvi tautybės tarpusavyje labai glaudžiai bendradarbiaudavo. Provokacija nepasiekė savo tikslo, tačiau žmogus vis tiek nužudytas.

Tačiau ir kažin kaip suvaržytų, kalinių kantrybė pamažu išsenka.

Pirmasis kalinių streikas pas mus

Kai laisvės nematyti, kai eina metai po metų, kaliniui vis dažniau ateina mintis: gyventi arba mirti, o vergauti užtenka.

Pirmasis masinis stovyklos kalinių streikas pas mus įvyko 1953 m. gegužės mėn. Kalinius vedant iš darbo paaiškėjo, kad kareiviai kelis vyrus sumušė sargybos būstinėje. Kolonoje kilo pasipiktinimas ir vienas kalinys spiovė viršininkui į veidą. Būrį sustabdė jau prie pat stovyklos ir kaltininką norėjo paimiti į karcerį. Jį užstojo visi kaliniai. Tada sargybos viršininkas paleido į koloną visą seriją

šūvių ir sužeidė 14 žmonių. Keturi iš jų tapo invalidais, kiti vėliau pasveiko. Rytojaus dieną mūsų stovykla — apie 1.400 žmonių — neišėjo į darbą. Tai buvo pas mus pirmas kalinių streikas. Kokių nors kitų žiaurių priemonių čekistai nesiėmė. Stalinas jau buvo miręs, o be to, iš Maskvos atėdavo neaiškūs gandai.

To streiko pasėkoje pagerėjo maistas ir susilpnėjo režimas. Taip pat išryškėjo, kad kaliniai, nežiūrint administracijos pastangų pasėti kaliniuose neapykanta lieka vieningi ir kad toji vienybė gali duoti daug palengvinimų. Tarp atskirų tautybių buvo stiprus ryšys ir visi ginčai buvo sprenžiami pasitarimų keliu. Tik su rusais santykiai visą laiką ir visose stovyklose būdavo įtempti, nors kartais ir jie padėdavo bendram reikalui.

Lietuviai stovyklose pasižymėjo organizuotumu, kovingumu

Lietuviai Sibiro stovyklose turėdavo savo komitetus, žinomą, neoficialiai, kurie vadovavo pasipriešinimo prieš komu-

nistus sąjūdžiui. Vadovavo šalpos rinkime ir paskirtyme. Šelpiami buvo daugiausia kalėjimuose ir karceriuose kenčiantys ligoniniai maistu ir vaistais. Be to, komitetai palaikydavo ryšius su kitomis tautybėmis turinčiomis savas organizacijas, visus kylančius nesusipratimus ir ginčus tarp tautybių stengėsi spręsti pasitarimų ir susitarimų keliu. Be to, komitetai tvarkė vidaus reikalus ir kovojo prieš vidines negeroves. Lietuviai pasižymėjo kaip viena iš labiausiai organizuotų ir kovingiausių tautybių ir su lietuviais skaitėsi visi kiti. Viešai savo religines šventes švęsti drįso tik lietuviai, ukrainiečiai ir musulmonai. Tiesa, viešas šventimas buvo įmanomas tik paskutiniaisiais metais.

Pagal socialinę kilmę, lietuvių stovyklose buvo galima skirstyti maždaug taip: 65 % kaimo gyventojų, 35 % miesto.

Kaimo gyventojų tarpe vieniškai būdavo ir stambesnių ūkininkų ir vidutinių, o taip pat mažųjų ir bežemių. Ne mažą dalį iš kaimo kilusių buvo moksleiviai ar studentai. Miestiečių tarpe buvo ir inteligentų ir darbininkų.

(Bus daugiau)

Sudaryta komisija tyrinėti Amerikos Balsą

New York (Laic) Prie JAV Atstovų Rūmų Užsienių Reikalų Komiteto sudaryta Komisija tyrinėti Amerikos Balsą veiklą.

Ta Komisija sudaryta Užsienių Reikalų Komiteto Europos skyriaus pirmininkės Edna Kelly iniciatyva.

Manoma, kad Kongreso Atstovė Edna Kelly vadovaus tai komisijai. Reikia pastebėti, kad Kongreso Atstovė Edna Kelly kalbėjo Baisiojo Birželio minėjime Town Hall, New Yorke, birželio 15 d. 1958 metais. Ji parodė didelį pabaltiečių reikalų supratimą.

Naujas žmonių išnaudojimas Lietuvoje

Kolchozų sistema Lietuvoje susibankrutavo, nes jokiomis priemonėmis negali padidinti gamybos. Norėdami padidinti gamybą, kolchozai pradėjo nuomoti savo darbininkams (kolchozникам) žemės sklypus po pusę hektaro, nustatydami už tai nuomą — vieną kiaulę 100 kg. svorio.

Kolchozai, kaip žinome, turėdami tūkstančius hektarų, negali pagaminti reikalingo žmonių maitinti mėsos kiekio. Tuo labiau, kai šie mėsos tam tikri kiekiai dar išvežami į „placiąją ir turtingąją Rusiją“. Todėl mėsos trūkumą nori padengti iš sklypelių nuomotojų. Kitais laikais — tai būtų vadinama didžiausiu išnaudojimu, o dabar, — „juk žemė dirbančiųjų“.

Žmonės tuos sklypelius, ką darys, nuomuoja, tikėdamiesi, kad atidavus šią didelę duoklę, gal šis tas (koks maišas bulvių) liks ir savo šeimai išmaitinti. Juk atlyginimas kolchozuose dažnai toks mažas (pav., vienas darbininkas už metų darbą gavo 4 centnerius javų ir 125 rublius) kad stačiai mūsų broliai turi badauti. J. B.

Didžiausias pasaulyje Povandeninis laivas

Jungtinėse Am. Valstybėse buvo nuleistas į vandenį didžiausias pasaulyje povandeninis laivas, koks kada buvo pastatytas. Vardu „Triton“, jis turi 447 pėdų ilgio ir 58 pėdas aukščio; tai lygu penkių aukštų namui. Thames upė jam persėkli, kad galėtų išplaukti į Atlantą, upė gilinama.

Laivas atominis, varomas dviejų reaktorių. Kainavo 100 milijonų dolerių. Pritaikytas radaro tarnybai: gali sekti priešą vandenyje ir ore, priplaukęs visai arti jo krantų ir pasinėres po vandeniu. Aprūpintas puolanomomis torpedomis, o išsineręs gali priimti lėktuvus.

šiai išgyventi Olandijoje — 71 metus vyras ir 74 metus moteris. Trumpiausio amžiaus susilaukti turi galimybių Indijoje — 32 metus.

Mirtingumas didesnis vyrų nei moterų. Tas mirting. didžiausias yra Jungt. Valstybėse — 100 mirstančių moterų tenka 134 mirštą vyrai. Mirtingumas didžiausias Guatemaloje — 19,8, vienam tūkstančiui gyventojų. Jungt. Valstybėse 1956 mirė 9,4 iš vieno tūkstančio.

Vėžių miršta tiek vyrai, tiek ir moterys labiausiai tarp 25 ir 44 metų.

2-JO PASAULINIO KARO IŠVAKARĖSE

Prabėgo jau 18 metų nuo ano nelemto 1939 rugsėjo, davusio kibirkštėlę 2-jam pasauliniam karui, apie kurį buvo parašyta šimtai knygų ir prisiminimų. Čia noriu priminti vieną iš knygų, kurią parašė Willi Fischer: „The Rise and Fall of Hermann Goering“ („Iškilimas ir kritimas Hermano Goeringo“) Išleista New Yorke.

Vienas epizodas tinka visiems dalykams, tai apie neišmintingą ir pražūtingą sau ir kitiems diplomatiją.

Anglijos ambasadorius Henderson 1939 m., rugpiūčio 26 d. Hitlerio asmeniškai paprašytas, nuvyko į Londoną su slaptais pranešimais. Rugpiūčio 28 d. Handerson grįžo į Berlyną su angly valdžios pasiūlymais: Anglijos tarpininkavimas Lenkijos — Vokietijos ginče.

Hitleris atsakė: — Sutinku priimti Lenkijos pasiuntinį. Jis turės būti Berlyne prieš rugpiūčio 30 d. su galutiniu nusistatymu.

Henderson pastebėjo: — Ar tai ultimatumas? Juk neįmanoma visa tai padaryti į 24 valandas!

Hitleris replikavo: — Labai skubus reikalas. Norima išvengti labai skaudžių ir neaitaisomų pasekmių.

Rugpiūčio 30 d. prieš vidurnaktį Hendersonas paprašė pasimatymo su Hitleriu Wilhelmsstrasse rūmuose. Ten jis dar kartą raštu įteikė priminimą, kad Lenkijos pasiuntiniui neįmanoma atvykti į Berlyną į 24 valandas.

Užsienio reikalų ministeris Ribbentrop rodydamas į laikrodį tarė: — Terminas pasibaigė; kur yra Lenkijos įgaliotinis?

— Bet... — sumurmėjo Henderson.

— Gana! — piktai sušuko Ribbentrop. — Tai negirdėtas niekšiškas! Kariausime!

Ir rugsėjo 1 d. 4 val. 45 min. ryto Wehrmacht puolė Lenkiją visu frontu. Buvo nelaiminga valanda su skaudžiausiomis pasekmėmis. Tą dieną visi prisiminė ką tik pasakytus Pijaus XII žodžius: — Turime kreiptis į Dievą pranašo karaliaus, žinančio apie karą ir pergalę įkvėpta malda: „Išblašyk tautas, norinčias karo, ir duok mums taiką“.

Antrasis pasaulinis karas praejo. Pasekmės buvo baisios visoms tautoms. Praėjo jau keliolika metų, bet dar tebegyvenama ugnies ir kraujo dramoje.

Jaunystėje pergyvenome istoriją skaitydami didžiųjų žmonių veikalus, jų filosofija, teologija, politika, meną ir t. t. Šiandien pergyvename istoriją matydami ją keičiantis kas valandą „atominės politikos“ įtampoje. Kasama bėdugnė po visos žmonijos kojomis, kuri galėtų būti palaidota į 24 valandas. Visi prisiminimai ano nelemto rugsėjo 1939 m., miestų griuvėsiai ir milijonai užmuštųjų, koncentracijos stovyklos ir tremimai į Sibirą, ir visos perneštos kančios, nublunka ir išnyksta prieš beprotišką rengimąsi atominiam karui!

B. Mikalauskas

Apdovanojo ordenu W. Churchillį

Gen. De Gaulle, dalyvaujant visiems ministeriams, lapkričio 7 d. apdovanojo W. Churchillį Cruz de la Liberacion ordenu.

žiauriuos baudiavos aukos Lietuvoje

Šveicariją - šnipų ir narkotikų centras

United Pres Internacional prezidentas Bartholomew, aplankęs Šveicariją, skelbia, kad sąmokslas nuversti Irako vyriausybę buvo paruoštas Šveicarijoje, Berne.

Šveicariją dabar yra virtusi komunizmo šnipų ir narkotikų prekybos centru. Komunistų agentų kelionės Šveicarijoje pagausėjo. Sovietų agentai atskrenda į Berną paprastai iš Prahos. Šveicarijoje buvo ir Alžiro sukilėlių agentai. Šalia Berno minimi ir Zuerichas bei Ženeva, kur yra visokių tarptautinių konferencijų ir kur patogu agentams susitikti. Skaičiuojama, kad šnipinėjimo reikalams kas savaitė iš Šveicarijos išsiunčiama po 1 mil. dol.

Su komunistų šnipų veikimu yra susijusi ir narkotikų prekyba. Narkotikus Kinijos komunistinė valdžia siunčia į Vakarų pro Italiją ir Šveicariją. Prieš keletą mėnesių Zueriche buvo narkotikų prekybos byla. Joje buvo nagrinėjama spekuliacija už 30-50 mil. dol.

Vienas kaltinamasis šveicaras nusižudė. Vienas turkas, vienas italas ir vienas šveicaras buvo nuteisti. Kinijos komunistai iš prekybos narkotikais pasidaro baisius pinigus komunizmo propagandai.

KIEK PRIAUGA ŽEMELĖJE NAUJŲ GYVENTOJŲ

Pagal Jungtinių Tautų išleistą metraštį dabar skaičiuojama žemėje 2.737.000.000 gyventojų. Po 40 metų tas skaičius bus dvigubas. Vietoj 18 mirstančių gimsta 34.

Mažėja mirimų skaičius. Kai kuriuose kraštuose sumažėjo 25 proc., kai kur net iki 50 proc. Tuo tarpu per paskutinius 20 metų gimimų procentas pastovus. Skirtumas tarp mirimų ir gimimų yra gyventojų prieauglis. Jis yra 1,6 proc., arba 5.400 gimimų per valandą.

Procentais prieauglis yra didžiausias pietų Amerikoje — 2,5 proc. per metus. Skaičiais prieauglis didžiausias Azijoje — 25 mil. per metus.

Gimęs turi galimybių ilgiau

Mokslas - MENAS - Literatūra

J. GOBIS

„SUKILĖLIAI“

V. MYKOLAITIS-PUTINAS
„SUKILĖLIAI“

*Kovų dėl žemės ir laisvės
vaizdai 1861-1864 m. I to-
mas. Valstybinė Grožinės
literatūros leidykla.
Vilnius. 1958. 590 psl. Kai-
na 9 rb. 50 kap.*

Šioje knygoje vaizduojama lietuvių tautos buitis ir revoliucinės bei reakcinės nuotaikos bei tų nuotaikų tipai 1861-1864 m. epochoje. Savo esme — tai yra istorinis romanai. Jo autorius yra gerai išstudijavęs savo vaizduojamosios epochos gyvenimą: ir istoriniu ir psichologiniu požiūriu. Ši knyga yra be priekaištų. Skaitant šią knygą, sukyla abejonių, kad toje epochoje buvo revoliucinių ir konservatyvių žmonių kaip kaimiečių, taip ir dvarininkų bei miestiečių tarpe. Vieni tikėjo į sukilimą ir į iš jo kilsiantį kaimiečių gyvenimo pragiedrėjimą, kiti skeptiškai žiūrėjo į revoliuciją ir į jos propaguotojus; vieni buvo skeptikai per savo tamsumą, kiti — dėl noro ir toliau naudotis baudžiava, eksploatuoti kaimiečius.

Psichologiniu atžvilgiu ši knyga yra aukštesnės vertės, negu to paties autoriaus „Altorių Šešelyje“, kur klierikas ir vėliau kunigas Vasaris, lyg apsvaigęs plaukioja erotinėje meilėje ir niekad jam į galvą neateina nei Dievas, nei Jo įstatymai. Tikrumoje nei klieriko, nei kunigo išimylėjimas negali jo padaryti absoliutiniu užuomarsa, kad niekad jam sąžinė neprimitų Dievo ir Jo Bažnyčios įstatymų. Tokiu atveju galima pakrypti į Dievo neigimą ar subjektyvų, pagal reikalą, Jo įstatymų interpretavimą, bet negalima atsi-

durti anapus Dievo ir elgtis taip, lyg kad Jo nebūtų. „Sukilėliuose“ Mykolaitis - Putinas vaizduoja Lietuvos žmones tokius, kokie jie tikrumoje buvo. O jie nebuvo anapus Dievo ir Jo Bažnyčios įstatymų.

Šioje knygoje kun. Mackevičius dirba liaudies revoliucijai, ponų brandinamą sukilimą prieš carą stengiasi pakreipti į kaimiečių sukilimą prieš carą ir

Lietuviškoji gryčia, kurioj ir priespauda negali užgesinti tautos laisvės ugnį

prieš ponus ir jo pasekoje laimėti laisvę lietuviškai Lietuvai. Kun. Mackevičius dėl savo liaudiškumo neišsižada (bent I tome) savo pašaukimo ir neskelbia jokių ateistinių idėjų; jis eina kunigo pareigas kaip reikiant, nors greta to rengia kaimiečius baudžiauninkus sukili- mui prieš carizmą ir dvarininkus. Kad tokių žiaurių ponų kaip Skrodskis būta ne vieno tai faktas. Autorius moka taip pavaizduoti aną epochą Lietuvoje, jog skaitytojas nejuočiomis ima simpatizuoti tokiam kun-

Mackevičiui ir maištingai nusi- teikusiems, ponų nukriaustiems kaimo bernams, kurie ryžtasi aktyviai prisidėti prie sukilimo prieš rusų caro valdžią ir prieš savo dvarininkus.

Šis V. Mykolaičio-Putino kūrinys yra taip sukomponuotas, jog jis skaitytoją suntriguoja, sudomina, ir jam nesinori atitraukti nuo knygos, kol ji nėra lig galo perskaityta. Knygos kalba yra gyva, vaizdinga ir žodinga. Knygos autorius yra 66 metų, bet numanu, kad jis dar tebėra visai sveikas, nes jo at-

KULTŪRINĖ KRONIKA

— Arnoldas Vokietaitis iš New Haven, bosas baritonas, yra priimtas į New York City Center operą, kuri yra didžiausia opera po Metropolitanano Niujorke.

— „Fraternitas Lituanica“, lietuvių gydytojų draugija, švenčia savo veiklos 50 metų sukaktį. Ta proga yra išleidžiamas specialus leidinys, redaguojamas dr. B. Matulionio. Knyga bus 400 psl., turės 122 iliustracijas, jų tarpe 44 gyvų ir 36 mirusių / narių atvaizdus. Leidiny spausdinami straipsniai gyd. Oželio, Radzvičko, Tauro, Stančiaus, Aglinskio, Ingelevičiaus, Damijonačio, Budrio, Stasiūno ir paties redaktoriaus.

— Čiurlionio ansamblio namai Clevelande buvo iškilmingai atidaryti spalio 18 d.

— Prof. dr. A. J. Greimas, profesoriavęs ligi šiol Aleksandrijos un-te, nuo šių metų rudens pakviestas į Ankaros un-tą, Turkijon, dėstyti prancūzų kalbą.

— Kompozitorius Vladas Jakubėnas baigė orkestruoti poemą chorui, orkestrui ir solistų kvartetui „Mano pasaulis“ (Putino žodžiai).

— Prof. J. Eretas parašė apie rusų žmogų — „Von russischen Menschen“. Iš pradžių metęs istorinį žvilgsnį, svarsto Bizantijos išstojimą prieš Romą ir baigia dabartimi, daugiau sustodamas prie Kruščiovo ir jo poitikos.

komunistinį romantizmą, ar jis tolimesniuose tomuose nepradės istorijos falsifikuoti, temti jos ant komunistinės Prokrusto lovos. Pirmasis „Sukilėlių“ tomas yra puikus talentingo ir subrendusio rašytojo beletristinis kūrinys.

— Neseniai pasirodė Petro Kiaulėno kūrinių aplankas, kur sudėta 11 spalvotų reprodukcijų (įskaitant viršelį — 12). Paviekslai priklijuoti ant atskirų lapų ir pati įzanga atspausta atskiruose lapuose.

(E) Mirusius savinasi. Vilniaus radijas lapkričio 4 d. paminėjo poeto Kazio Binkio 65 gimimo sukaktį. Pabrėžęs neginčijamą faktą, kad Binkio eilėraščiai buvo liaudies mėgiami, ir kad jo scenos veikalas „Atžalynas“ sprendžia gilius moralinius klausimus, Vilniaus radijo komentatorius teigia, kad „Binkis 1940 m. karštai sutiko tarybinę santvarką“. Tačiau, kas Binkį pažino, teigia, kad buvę visai atvirkščiai... Binkis mirė 1942 metais Kaune.

(E) Lietuvoje mirė rašytoja Gustaitytė - Šalčiuvienė, žinomo kooperatininko - mokslininko profesoriaus P. Šalčiaus našlė.

Kinkomi saulės spinduliai

Amerikos mokslininkai meta labai stambias pinigų sumas saulės spinduliams pakinkyti. Pasirodo, kad šioj srity yra jau tiek pažengta, kad specialios medžiagos plokščių gaubtų veidrodžių pagalba, saulės spinduliai, mažame maštabe, jau yra gerokai panaudoti fizikoje. Netolimoj ateity numatoma jais fabrikus varyti, namus apšviesti ir šildyti, jūrų ir upių vandeniui destiliuoti ir t. t. Mokslininkų apskaičiuota, kad iš viso žemėje esančių anglių, alyvos, miško ir branduolinių medžiagų rezervų energija prilygsta tik trijų dienų saulės spindulių, kurie užkliudo žemei, energijai.

Netolimoj ateity numatoma apyvarton paleisti rankinio laiko rodžio dydžio radijo aparatus. Įdomiausia, kad tai būsią ne vien priimtuvas, bet kartu ir siųstuvas.

Kun. AUG. STEIGVILA

POPIEŽIAUS JONO XXIII ASMENYBĖ

3. NUO PATRIARCHO IKI POPIEŽIAUS

Kartu su kardinolo bireta popiežius Pijus XII suteikė jam ir Venecijos patriacho laipsnį. Iškilmingas ingresas į Veneciją įvyko 1953 m. kovo 15 d. Venecijiečiai naują Patriarchą sutiko su didele pompa. Atsakydamas į jų malonų priėmimą, kard. Roncalli pradėjo savo kalbą: „Esu kilęs iš neturtingų tėvų... todėl žiūrėkite į savo patriarchą ne kaip į kokį politiką ar diplomata, bet kaip į šilų ganytoją, kuris atėjo paprastiesiems ir visiems žmonėms“. 1954 m. švenčiant auksinį jo kunigystės jubiliejų, jis prašė venecijiečių, kad nedarytų jokių iškilnių, bet kad visi tyliai savo maldose prisimintų savo ganytoją.

Per penkerius savo buvimo metus Venecijoje, jis aplankė net po kelis kartus visas parapijas, vienuolynus, mokyklas ir ligonines. Pats net po kelis kartus dienoje sakydavo pamoks-

lus, egzaminuodavo vaikus, visada ir visiems buvo tėviškas ir nuoširdus: vaikams ir suaugusiems, paprastiesiems ir mokytiems, pasauliečiams ir kunigams.

Venecijiečiai apie savo Patriarchą taip atsiliepia: „Mūsų Patriarchas yra visada ir visur: kur skausmas ar džiaugsmas, kur nepasisekimas ar pasisekimas, jis yra visur ir niekas nepasislepia nuo jo akių“. O jis pats apie save taip mėgdavo sakyti: „Esu visada už tai, kas jungia ir atitolina visa tai, kas gali skirti“.

4. PATRIARCHO

DIENOTVARKĖ IR DARBAI

Patriachas Roncalli keldavosi (ir dabar keliasi) 4 val. ryte, sekdamas maldos, brevijorius, dvasinis skaitymas ir 7 val. Šv. Mišios. 8 val. puodukas pieno ir vaisių. Paskui peržiūrėjimas korespondencijos, keletas žvilgsnių per laikraščius. Nuo 10 iki 13 v. audiencijos. Vėliau — pietūs,

pusė valandos poilsis ir vėl darbas iki vėlyvo vakaro — 22 val. Reikalui esant, pašvėsdavo ir naktį darbu. Vakare su namo tarnautojais kartu atkalbėdavo rožančių.

Jo mėgiamos knygos: Šv. Raštas, Bažnyčios Tėvai, didieji prancūzų kalbininkai, įspanų mistikai, Bažnyčios istorija, Šventųjų gyvenimai, liturginės ir pastoralinės knygos bei archyvinė medžiaga. Kiekvieną metų su vyskupais ir kunigais dalyvaudavo rekolekcijose. Mėgdavo visada punktualumą. Visuose kultūrinuose bei religiniuose parengimuose, kur tik buvo kviečiamas mielai dalyvaudavo. Jis pats kviesdavo vyskopus ir kardinolus pas save, duodamas progos venecijiečiams išgirsti Dievo žodį iš aukštų dvasiškių lūpų.

Jo didesni darbai, atlikti Venecijoje: įsteigimas mažosios seminarijos, įkūrimas 30 naujų parapijų, atnaujinimas Šv. Morkaus bažnyčios, sutvarkymas patriarchų kriptos, pakvietimas Šv. Jeronimo Miani vienuolių į Mestrę. Ypač rūpinosi gerų santykių palaikymu su Mestru ir Marghera miestais, esančias

šalia Venecijos.

Jam rūpėjo visi modernieji pastoracijos judėjimai liturgijos, sociologijos ir visose kitose srityse. Jis mielai dalyvaudavo eucharistiniuose, liturginiuose kongresuose. Jis pašventino Liurde Pijaus X baziliką. Lankeši Ispanijoje, Libanone ir kituose Rytų kraštuose. Kalba ispaniškai, prancūziškai, bulgariškai, vokiškai ir supranta visą eilę rytų kalbų. Nuo jaunystės mėgo istoriją ir archyvus. Yra parašęs ir išleidęs penkių tomų istorinį veikalą apie kard. Baromiejų ir jo laikus. Visą laiką jam rūpėjo Katalikų Akcija, kuriai jis vadovavo per ištisus metus, dar jaunu kunigo būdamas ir vėliau kaip patriarchas leido savo vyskupijai taip vadinamus „Atsišaukimus ir paskatinimus“ Venecijos kunigams ir pasauliečiams. Visus ragino atvertomis akimis stebėti gyvenimą ir pritaikyti šv. Sosto direktyvas praktikoje.

5. POPIEŽIAUS JONO XXIII CHARAKTERIO BRUOŽAI

Naujojo popiežiaus charakteringos žymės yra: jo nuoširdi meilė Bažnyčiai, paprastumas ir

gyvumas santykiuose su žmonėmis, darbštumas ir punktualumas privatiname gyvenime. Trumpai galima tai išreikšti - jo klusnumas ir taika. Jis buvo visada paklusnus Bažnyčios nurodymams ir stengėsi visur įvesti taiką.

Savo audiencijose jis nemėgo formalizmo. Jam patikdavo visai paprastai pasikalbėti su žmonėmis, išklausti jų bėdas ir padėti tėvišku žodžiu. Jeigu kartais tekdavo ir neigiamai atsakyti, jis taip maloniai pasakydavo, kad tuomi nustebindavo ne vieną svečią.

Pastoracijoje vadovavosi principo: „Viską matyti, daug nepasakyti ir tik mažai įsakyti“. Jis mėgdavo pabrėžti, kad reikia tiek įsakyti, kiek tikimasi, kad bus įvykdyta. Su savo bendradarbiais buvo labai malonus ir švelnus, visada išklausydavo jų projektus ir sumanymus, užgirdavo ir padrasindavo darbe. Svečius visada pats padėdavo iki durų. Visus žmones be skirtumo gerbdavo.

Jo kalba — turininga, visada pagrįsta argumentais, skoninga ir gyva bei vaizdinga. Jis mėgė (Perkelta į 6 psl.)

Šėkmadienio Dimeiai

Jonas Kidykas S. J.

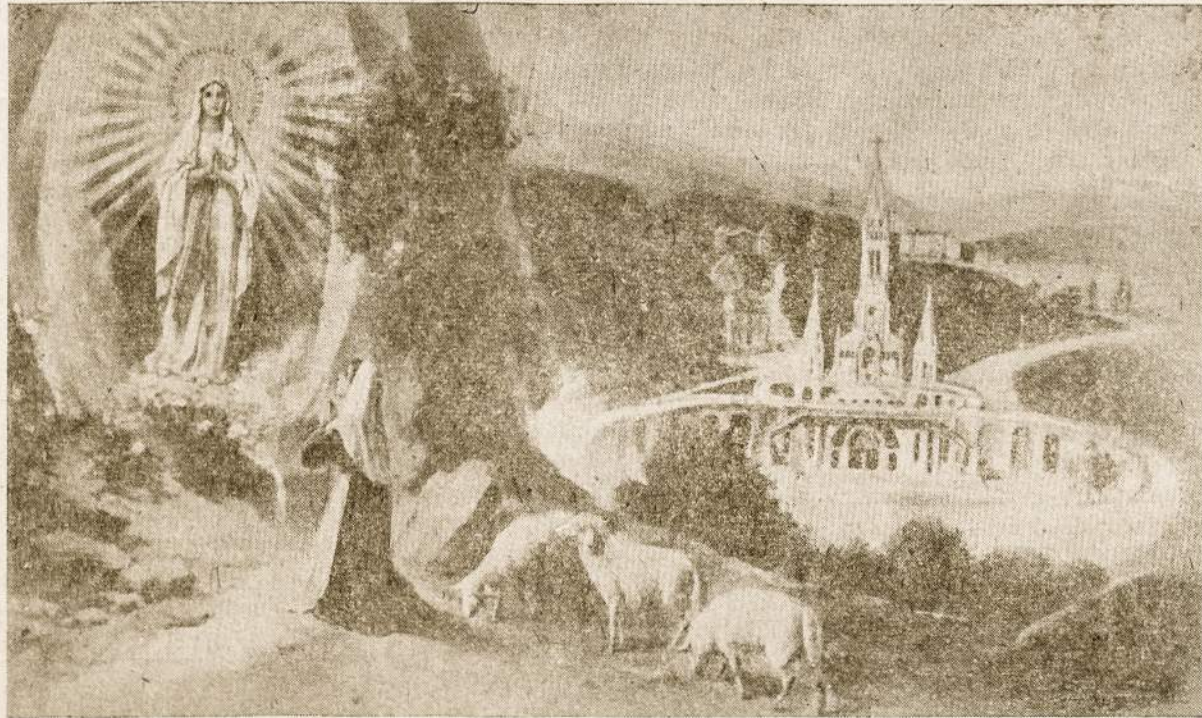
KĄ LIURDAS SKELBIA?

REDAKCIJOS PRIERASAS

Šimet sukako šimtas metų Šv. M. Marijos pasirodymams Liurde. Šimtmečiui paminėti Liurde rugsėjo 10-14 d. įvyko III-sis Tarptautinis Mariologinis Kongresas, gi rugsėjo 14-17 d. X-sis Tarptautinis Marijos Kongresas, kuriuose dalyvavo keliolika kardinolų, apie 160 vyskupų, tūkstančiai kunigų ir kitokių maldininkų iš viso pasaulio. Pasimelsti prie Dievo Motinos už Lietuvos laisvę ir ligonių sveikatą vyko ir lietuvių maldininkai. Lietuvių maldininkų grupę sudarė 175 asmenys, kurių 81 iš Anglijos, 45 iš Prancūzijos, 43 iš Italijos, 3 iš JAV ir t.t. Lietuvių maldininkų grupei vadovavo J. E. vysk. V. Padolskis. Tarptautiniame Marijos Kongrese lietuviai turėjo savo sekciją. Ji turėjo savo atskirą programą: rugsėjo 15 d. kun. V. Balčiūnas skaitė paskaitą "Pasiuokojimas Marijai" ir J. E. vysk. V. Padolskis — "Ypatingieji pamaldumai į Mariją", rugsėjo 16 d. skaitė paskaitas kun. Pr. Brazys apie Liurdo šventovės misiją ir kun. Pr. Dauknyš apie Lietuvą Marijos žemė. Šalia savo lietuviškos programos lietuviai dalyvavo taip pat ir visiems bendruose kongreso dalykuose, pamaldose, eisenose, Kryžiaus keliuose. Eisenose dalyvaudavo su nešamu dideliu užrašu "Lithuania", tautine trispalve, saleziečių gimnazijos vėliava ir 4 Marijos paveikslais (Aušros Vartų, Pažaislio, Krekenavos ir Žemaičių Kalvarijos). Daugelis iš lietuvių buvo apsirengę tautiniais drabužiais.

Rugsėjo 15 d. prie stebuk-

lingos grotos įvyko "Tylinčiosios Bažnyčios" vėliavos pašventinimas, Vėliava su 18 valstybių, kuriose yra persekiojama Katalikų Bažnyčia buvo pašventinta Liurdo vyskupo ir palikta saugoti Bazilikoje. Vakare įvyko žvakių

Liurdas — stebuklingoji vietovė, kur apsireiškė Švč. P. Marija

procesija, kurioje lietuviai taip pat sudarė savo atskirą grupę.

Paskutinę Kongreso dieną iškilmes vainikavo paties šv. Tėvo Pijaus XII kalba, pasakyta per radiją iš jojo vasaros Castel Gandolfo rezidencijos, kurioje jis paskiau ir mirė.

Liurdas yra, buvo ir bus pasaulinio mąsto stebuklingoji vietovė, todėl ją vispusiškai pažinti dedame dar vieną aprašymą.

Keletas milijonų žmonių šiemet lankosi Liurde iš visų nekomunistinių kraštų Marijos apsireiškimų šimtmečiui paminėti. Per tą šimtmetį Liurdas taip labai išgarsėjo, kad būtų sunku rasti žemės kampelį, kur nebūtų žinomas jo vardas. Bet ar visi žinantieji Liurdo vardą, žino ir tai, kam jis yra skirtas? Ar tik ne dauguma žmonių pirmiausiai galvoja apie Liurde įvykstančius stebuklus? Ar ne dauguma ten keliaujančiųjų vyksta įšėkoti stebuklų ir jei ne patys ant savęs juos patirti, tai nors kitų nepaprastus išgijimus pamatyti? Bet nejaugi Dievui būt rūpėję tik atidaryti viename žemės užkampyje stebuklingą ligoni-

tėmis, piktžodžiamais, ištvirkimu, girtavimu, nekaltų kūdikių žudymų ir t.t. Marija stengiasi numaldyti Dievo rūstybę išprašyti Jo pasigailėjimo ir atleidimą ir sulaikyti užtarnautas bausmes. Tam Jai feikia mūsų atgailos, maldos, sakramentų ir kad mes atsilygintumėm už nuodėmes. Marija maldaute maldauja, kad mes pasitaisytumėm iš savo nuodėmių ir grįžtumėm prie Dievo meilės, kol dar nėra per vėlu. Jei mes nepaklausysim ir nesitaisykim, Viešpats grasina baisiausia bausme.

Šv. Tėvas Pijus XII, paskelbdamas Liurdo jubiliejų, rašė 1957 metų liepos 2 dieną: "Motiniškoji Mergelė šaukia pers-

Kristaus veidas Švč. Sakramente

Cuenca, Ekvadoras. Cuenca arkivyskupijos bažnytinis teismas aiškina atsitikimą Villa de Canar bažnyčioje. Pranešama, kad šv. Antano šventėje, išstačius Švenčiausiąjį Sakramentą, buvo matyti ostijoje Kristaus veidas. Tą įvykį matė daug parapijiečių. Kleb. kun. Manuel Andrade taip pat sako, kad matęs tą patį vaizdą.

Katalikai Pasaulyje

Pagal naujausius Vatikano duomenis, laisvajame pasaulyje, t.y. neskaitant esančių už geležinės uždangos, yra 468.314.858 katalikai, o dvasiškių yra 381.216 Katalikų didžiausias procentas yra Italijoje, kur iš 50 milijonų 46.424.805 yra katalikai.

Pietų Amerikoje iš 180 milijonų gyventojų 160 milijonų yra katalikai, paskirstytų į 16.781 parapiją su 63.009 bažnyčiom. Daugiausia parapijų yra Brazilijoje — 3.686, Kolumbijoje — 1.256, Argentinoje — 1.197, Hon-dure — 73.

Vysk. Matulionis Šėduvoj. Teofilas Matulionis, Kaišiadorių vyskupas, netrukus apsigyvens Šėduvoje Panevėžio apskrityje. Komunistinė valdžia jam neleidžia grįžti į savo vyskupijos sostinę Kaišiadorius. Neleidžia ten apsigyventi nė vyskupui Slatkevičiui, kurį vysk. Matulionis yra išventinęs pereinų metų gale kaip savo padėjęją.

Vysk. Matulionis sugražintas į Lietuvą iš Sibiro tik prieš porą metų. Bet į savo vyskupiją jam neįleido grįžti. Jo vyskupija buvo perėmęs valdyti kan. J. Stankevičius, Kauno arkivyskupijos valdytojas.

— Komunistai sudarė "mažąją Maskvą" Cuzco mieste, apie 600 mylių pietryčiuose nuo Limos, Peru sostinės. Raudonieji yra išgalėję žemės ūkio ir kasyklų srityse ir kontroliuoja svarbesnias unijas didesniuose miestuose. Komunistai iš Cuzco miesto bando brautis giliau į visą Peru gyvenimą.

ne? Ar Jis neturėjo kitų, daug svarbesnių tikslų?

Dievui nerūpi žmonės nustebinti. Kai Jis siunčia pranašus, kai Jis leidžia Marijai prabilti, tai turi būti nepaprastai svarbus reikalas. Kokius Dievo, ar žmonių reikalus Marija atskleidė Liurde.

Pats svarbiausias Marijos pranešimo Liurde turinys yra šis: Žmonės baisia užgauna ir rūstina Dievą daugybe šlykščių nusikaltimų, kaip šventvagys-

pėdama žmonių, kuri dažnai savinasi aukščiausias Dievo teises, kuri nori laimėti pasaulį savo sielos kaina ir kuri galvotrukčiais skubinasi sunaikinti pati save. Pasaulį laiko surakinęš bausis sumedžiagėjimas. Tą sumedžiagėjimą rodo: išimylėjimas pinigų... kūno garbinimas... perdėtas įšėkojimas patogumų ir vengimas bet kokių gyvenimo sunkenybių. Tas sumedžiagėjimas privedė net prie to, kad yra išniekinama net pati (Perkelta į 7 psl.)

NYKŠTUKAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Pajuto ponas, išgirdo visas dvaras, paleido šunis ir išvijų vagis. Atidarė klėtį — niekur nieko nėra. O Nykštukas palėpės šiaudelin įlindo, tai jo ir nesimato. Rytą dvaro šeimininkė eina piauči lašinių, o Nykštukas šaukia:

— Nekliudyk, čia mano lašiniai! Nekliudyk, čia mano lašiniai!

Šeimininkė išsigandus pabėgo. Atėjo ponas, pats piauna lašinius, o Nykštukas vis šaukia:

—Nekliudyk, čia mano! Nekliudyk, čia mano!

Kas daryti? Nuplėšė ponas tuos palėpės šiaudus, nunešė tvartan, pametė karvei. Karvė kaip eđė ir suėdė su šiaudais Nykštuką. Nueina mergina karvių melžti. Kai tik melžia, tai

Nykštukas karvės pilve šaukia:

—Nemelžk, nes spirsiu!

Mergina išsigando. Atėjo ponas, ir tas išsigando. Reikia tą karvę piauči. Ir papiovė. Vėdarus nunešė mergina upelin mazgoti. O pati sugrįžo niekočios atsinešti. Kur buvęs, kur nebuvęs vilkas iš pakalnės kapt už vėdaro ir suėdė. Nykštukas vilko pilve šaukia:

—Vilke, vilke, kur mane neši?

Vilkui pasirodė, kad žmogus vejasi, kaip šoko išsigandęs, net žemė bėbė po jo kojomis. Kai tik vilkas artyn prie avelių, Nykštukas. šaukia:

—Piemenys, piemenys, vilkas prie avelių slenka.

Piemenys stveria už lazdų ir nuveja vilką.

Vilkui jau nesikenčia, tiek dienų neėdęs, nulysęs.

— Nykštuk, Nykštuk! Kur man tave dėti? — skundžiasi vilkas.

—Nešk mano tėvo kieman!

Nunešė vilkas tėvo kieman.

—Nešk į pirkia, — sako Nykštukas.

Buvo pirkios durys atdaros, vilkas įsmuko pirkion. Nykštukas rėkia vilko pilve:

—Mama, tėte! Vilkas pirkioj!

Tėvas už kačergos, motina už skujinės ir nudobė vilką. Nykštukas iššoko sveikas ir gyvas, puolė su tėvais sveikintis. Iš to vilko kailio senelė pasiuvo Nykštukui kailinius. Dar ir dabar jis tebenešioja, jeigu nesuplyšo. (Pabaiga)

KARALIUS IR BURTININKAS

Prancūzų karalius Liudvikas XI buvo labai prietaringas valdovas ir tikėjo burtininkus. Vieną kartą, norėdamas dar geriau "patikrinti" vieną garsų burtininką, kuris turėjo burti jo ateitį, jis ir klausia: "Kaip tu vaizduojiesi savo ateitį, ar tu ir sau gali išburti?" Burtininkas greit susigriebė ir sako: "Taip, jūsų didenybe, aš mirsiu tris dienas prieš tavo mirtį". Nuo tos dienos specialūs žmonės prižiūrėjo burtininką, kad tik jis ilgiau gyventų.

Gramatikos uždavinys

Petriukas, išeidamas į mišką, paliko savo seselei raščiuoką:

"Jeigu eisi pasivaikščioti, neik išilus, nes gali sutikti vilką".

Marytė, radus tokį raštelį, tikrai nustebo. Ji pasivaikščioti išėjo, nes visai nebuvo išilus. O vaikščioti juodu mėgdavo netolimuose šiluose, Marytė perėjo vieną šilą, įžengė į kitą, o gi žiūri — vilkas! Gerai, kad sargybinis vaikščiojo... Bet kodėl Marytė nepaklausė Petriuko?

Atsakymas: Petriukas rašydamas neatškyrė daiktavardžio nuo prielinksnio.

50.000 ŽIEDŲ ANT VIENO ROŽES STIEBO

Didžiausia rožė pasaulyje yra Prancūzijoje, Toulone. Ji buvo pasodinta 1813 m. Dabar jos stiebas yra išaugęs virš metro storumo ir visame medyje prisikaitoma iki 50.000 rožės žiedų. Kaip malonu būtų po tokių medžių sėdėti!

6.000 ŽMONIŲ GYVENA KAIP BEZDŽIONĖS

Neseniai grįžo amerikiečių mokslininkai iš pietinės Sumatros (Azija), kur jie tyrinėjo tenyškųjų žmonių gyvenimą. Tų mokslininkų nuomone, ten

gyvena patys primityviausi žmonės. Jie minta medžių šaknimis, vabzdžiais, varlėmis gyvatėmis. Neturi visai gyvenamų namų, naktį praleidžia medžiuose, kaip bezdžionės. Jei vienas iš gyventojų miršta, kūnas nelaidojamas, bet visa giminė iškeliauja kitur ir po kiek laiko vėl grįžta į savo vietą. Šita amerikiečių ekspedicija buvo pirmoji, kuri matė tų laukinių žmonių gyvenimą.

ŠARADOS

1. Mes esame karaliai, o kai pakeisit vieną raidę, mes būsimė papuošalai, kuriuos mielai nešioja mergaitės.

2. Aš esu valgis, kurį kasdieną valgo visi, bet jei dvi raides man atimsit, būsiu mergaitės vardas.

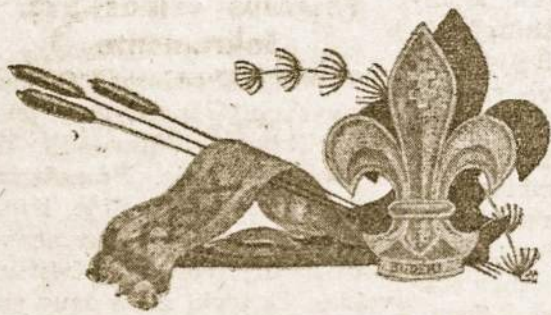
M I S L Ė S

Du tėvai ir du sūnus išvyko iš savo gimtinio kaimo ir apsigyveno mieste. Keliais gyventojais kaimas sumažėjo?

Trimis! Mat, išvykėliai buvo: senelis, jo sūnus ir šio sūnaus sūnus.

Kodėl višta yra lengvesnė už karvę?

Ats. Nes karvė yra sunkesnė už vištą.

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCIŅĒ KOMISIJA

Psk. STASYS BABRONIS

LIETUVIŠKOSIOS SKAUTIJOS UŽDAVINIAI

Skautų organizacija Nepriklausomoje Lietuvoje buvo viena iš mėgiamiausių jaunimo organizacijų.

Per jos eiles yra perėjęs nemažas skaičius abiejų lyčių jaunuolių, iš kurių vėliau išėjo kraštui pasišventę piliečiai.

Ši organizacija nebuvo vien tik šiaip sau, kaip daugeliui atrodė, ji buvo ir yra su giliu turiniu — ji praktiškojo auklėjimo mokykla. Daugelis per jos eiles perėjusių jaunuolių nusistatė savo gyvenimo kryptį, atradami gyvenimo kelią.

Skautavimas Lietuvoje daugiausia apėmė patį gražiausią mokyklinį jaunimą. Todėl ir netenka stebėtis, kad per visai trumpą laiką skautybė Lietuvoje įleido šaknis ir puikiai sužydėjo, atnešdama naudos ir pačiai mokyklai, kurios žinias papildė praktiškojo gyvenimo elementais.

Kai susidariusios sąlygos mus vertė apeisti savo kraštą, skautybė nepasilikė prievartavimui, ji iškeliavo su jaunimu drauge svetur. Nors ir sunkiose būdame sąlygose, gyvendami trūkumuose bei nedatekluose, nors ir nesavoj padangė, skautybė ir čia rado puikią dirvą jaunimo širdyse. Čia, kaip ir savam krašte, skautybė atėjo vėl mokyklai į talką, pasiimdama šį kartą daug atsakingesnes pareigas — tautinio auklėjimo sritį. Ir su šia nauja paskirtimi, ji žengė, tobulėjo ir augo. Kiek vėliau priartėjusi emigraciją jos nesutiko nepasiruošusios. Veikla bei

organizacinis gyvenimas nesustojo — jis vyko net emigracijos kelionių metu.

Ir naujuose kraštuose persodintas skautybės medis nenuvyto. Jis labai greit prigijo ir ėmė duoti gražių vaisių.

Tik čia visiems organizacijos vairuotojams uždedamos kur kas atsakomingesnės pareigos. Čia gyvenimo tempas diktuoja ir organizaciją. Vadai, ar vyresnieji, turi būti ypač apdairūs — turi jauti gyvenimo pulsą, jo reikalavimus, greit pasitebėti ir matyti sutinkamas kliūtis ir tuoj pat šalinti. Čionykštis gyvenimas stato savus reikalavimus, pagal kuriuos reikia ieškoti naujų kelių bei naujų metodų skautybei ugdyti. Tik reikia žiūrėti, kad nebūtų prisilenkta su bendrais skautybės principais, kurie turi išlikti skautybės kelrodžiu.

Šių dienų skautavimas labai aštriai stato mums vieną reikalavimą — tai tautiškumo ugdymą jaunimo tarpe. Būdami klajokliais, turime ypač stebėti, kad pakeliui neprarastume nė vieno savo tautos nario, turime stengtis laimėti, kad ir kitų sąskaiton. Ir todėl, auklėdami jaunąją kartą nebijokime darbo ir per daug nereikalaukime iš jaunimo.

Pirmiau duokime mes patys jiems, kad vėliau, perleidę savus uždavinius jiems, galėtume reikalausti iš jų. Gi gyvenimas iš jų pareikalaus gal dvigubai tiek, kiek mes įstengsime jiems duoti.

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

TEMPERLEY

TEMPERLEY BUVO DIDELE ŠVENTĖ

Arg. L. B-nės Temperley apylinkė nuo pat įsikūrimo, pradedant pirmuoju jos p-ku p. Stasiulevičium, baigiant dabartiniu p. Cibavičium, rodė ir rodo, didelį aktyvumą visuomeniniame ir kultūriniame darbe. Ji bene pirmoji organizavo paramą 16 vasario gimnazijai, ji plačiau pradėjo minėti mūsų tautos ir kultūros darbuotojus. Apylinkė, sutraukusi į save gausų būrį susipratusių tautiečių, pasižymi savo narių drausmingumu susiklausymu, reikalų supratimu.

Lapkričio 29 d. vakare Temperley, Vilja Sastre p. Žekių kintoj vėl buvo atžymėtas temperliečių nemažas įvykis — Šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokslų metų užbaigimas. Veiklaus Tėvų komiteto, kurį sudarė pirm. Juozas Sadauskas, sekr. J. Žekys ir kas. St. Veikalas, ir pasišventusių mokytojų — p. E. Paliulionienės ir V. Jucaičio dėka, Temperley gyvavo šeštadieninė mokykla, apėmusi kad ir nedidelį (buvo 9 mok) vaikučių skaičių. Tėvų komitetas dėjo visas pastangas mokyklą išlaikyti, o mokytojai, — kiek ir kaip galima, supažindinti mažuosius su lietuvių k. ir jų tėvų senąja tėvyne. Ir štai dabar mažieji parodė, ką jie sugeba ir išmoko.

Tėvų komiteto p-kas atidaro šventę, dėkodamas už triušą mokytojams ir susirinkusiems už atidą. Sugrojami Argentinos, ir Lietuvos himnai, ir mokyt. V. Jucaitis praveda mokinių pasirodymus. Sako patrijotinius ir kitus eilėraščius (Ant. Sadauskas, M. Povilaitytė, V. Sadauskaitė, M. Stasiulevičiūtė, M. Žekytė ir kt.), dialogą, pašoka keletą tautinių šokių, padainuoja dainelių. Prie programos prisideda ir suaugusieji — p. Valentinavičius, Žekys ir Sadauskas, suvaidindami "Automatą".

Nuotaika visų pakilus ir šventiška. Mokiniai įteikia mokytojams dovanėles.

Kalbas ta proga pasakė "Laiko" atstovas J. Vedegys ir visuo. veikėjas Stasiulevičius. Po to visi, vaišინasi temperliečių šeiminingų skaniai paruoštais užkandžiais.

P A D Ė K A

S.L.A. centro valdybos p-kui A. Plesterninkui, vicepirm. Kucińskienei, kasin. Šutiniui, L. Ribikauskui ir Ig. Stukui už nemokamai duotą salę mūsų parengimui, įvykšiam š. m. spalio 11 d., ir dovanuosiems kitas susidariusias išlaidas širdingai dėkoja

Arg.L.B-nės Temperley Apylinkės Valdyba

Poniai St. Morkūnienei ir p. U. Povilaitienei už tortą ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie mūsų parengimo, širdingai dėkoja

Arg.L.B-nės Temperley Apylinkės Valdyba

— Henrikas ir Janė Paspirgelytė Bagdonai privatinėj sanatorijoj lapkričio 19 d. susilaukė pirmgimio sūnaus, kuriam duotas Eduardo Aleksandro vardas. Motina jau grįžo į savo namus, Banfield, ir kartu su sūnumi jaučiasi gerai.

S L A V E I K I A

DARBAS IR PADEKOS

S.L.A. draugija šiais metais, dar neseniai, surengė Dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukakties paminėjimą. Pakvieti asmenys, organizacijos ir spauda palankiai atsiliepė ir prie minėjimo parengimo aktyviai prisidėjo vienu ar kitu būdu. Minėjimas buvo prarastas labai gerai. Jokie ypatingi nuopelnai nebuvo pavienių asmenų, bet visų vieningas ir darnus sutarimas paimtojo darbo atlikime. Tačiau "A. L. Balso" Nr. 1103 skaitome, S.L.A. c. valdybos pirmininko padėką, pareištą Dr. V. Kudirkos minėjimo pravedimo darbuotojams, kur vieni paminėti, kiti visai neminimi. Vieniems priskirti ypatingi nuolienai, kitiems — nė žodelio. Spaudai, kuri lygiai kaip vienas, taip ir antras laikraštis su nuoširdumu rašė ir minėjimą propogavo, bet padėjo skamba vienam ypatinga padėka, o ki-

tam — šiaip tik iš mandagumo, nors pastaroji jokio atlyginimo nereikalavo už atliktą darbą.

Radijo Valandėlės vedėjui, nei programos pildytojams, kurie nors pavėluotai atliko ne dėl savo priežasties ir be jokio atlyginimo — nė gu-gu... Kodėl?

Ar susivienijimiečiai nemano daugiau daryti jokių parengimų ir talka nebus reikalinga? Daugiau rimtumo ir objektingumo!

Pasipiktinęs susivienijimietis

Pirmoji didžioji susivienijimiečių asado įvykių lapkričio 16 d. nuosavoje aikštėje. Nors oras buvo ir nelabai palankus, tačiau žmonių prisirinko daug, kaip ir kitais kartais. Asado kepė II-ras skyrius, salotas paruošė moterys, kurios taip pat patarnavo ir prie stajų.

Prie durų ir vartų budėjo I-mas skyrius. Bufete dirbo IV-tas skyrius. Stalus paruošti turėjo III-čias skyrius, bet dėl nežinomų priežasčių neatvyko prie paskirto darbo. Tvarką prižiūrėjo centro valdybos narys Pivoriūnas. Koresp.

BERISSO

Gruodžio mėn. 21 d. 10 val. Maria Auxiliadora bažnyčioje šv. Kazimiero garbei, minint jo 500 metų gimimo sukaktį, bus sudėtinės šv. Mišios. Prašomi tautiečiai prie jų prisidėti. To sekmadienio šv. Mišias Berisso kolonijos reikalams —

šv. Kazimiero minėjimui užėjo Žutų Šeimyna.

— Lietuvių katalikų kultūros d-ja "Mindaugos" gruodžio 7 d. rengia pikniką Pereyros Iraola parke. Bus įvairi ir įdomi programa. Išvykstama iš Berisso, c. Napoles 4260, 8 val.

Berisso Gyv. Rožančiaus Brolijos narių dalis savo metinėje šventėje su savo dvasios vadu kun. Jonu Duoba.

Lietuvių Prekybos Bendrovė

vienintelė šios rūšies firma pasaulyje, gerai žinoma Europoje ir Australijoje, siūlo savo patarnavimus ir Argentinoje gyvenantiems tautiečiams.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ turi visus reikalingus leidimus siųsti dovanų siuntinėlius betarpiai iš Anglijos į Lietuvą ir į visas Sovietų Sąjungos sritis.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ viską ima tiesiai iš fabričių ir todėl pateikia tautiečiams įvairias į Lietuvą siunčiamąsias prekes ne detalinėms, bet urminėms kainomis, tokiomis, kurių iki šiol niekas dar nebuvo siūlęs.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ, prisistatydama savo tautiečiams Argentinoje, siūlo specialų ekspress standartinį siuntinėlių, sudarytą iš trijų gabalų po 3 1/4 jardo pilkos, rudos ir mėlynos medžiagos, viso labo 9 3/4 jardo, už negirdėtai žemą kainą — tikrai už 40 dolierių.

Į šią kainą įeina sovietinis muitas, draudimas, licenzija, supokavimas ir pasiuntimas. Nėgana to: prie tokio siuntinėlio galima pridėti kataloginėms kainomis dar 10 svarų siuntėjo pasirinktų prekių, nemokant jokių papildomų mokesčių. Galima pridėti ir savų prekių, bet tik visiškai naujų, nenaudotų. Tokiu atveju už pridėdamąsias prekes sumokamas tik muitas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ yra vienintelė šios rūšies firma, neimanti jokių pasiuntimo munipliacinių mokesčių už siuntinius, kurių vertė siekia arba prašoka 75 dolerius.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS siunčiamieji iš Londono siuntiniai pasiekia Lietuvą per 3-5 savaites. Visi siuntiniai apdraudžiami. Jų pristatymas garantuotas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS siunčiamieji iš Londono mus receptus ir pateikia visus čia gaunamus vaistus žemiausiomis kainomis.

Reikalaukite mūsų kainininkų ir medžiagų pavyzdžių, kuriuos nusišimsime Jums tuojau, gavę Jūsų laiškėlių.

Rašytite:

Lithuanian Trading Company
1 A, Hunt Street
London, W. 11
Great Britain

Lietuvių Prekybos Bendrovei reikalingi Argentinoje agentai

Popiežiaus Jono...

(Atkelta iš 4 psl.)

davo neigiamus dalykus, kiek galint, sušvelninti ir iškelti pozityvius. Apie visus žmones — tolimus ir artimus visada būdavo geros nuomonės. Kiekvieniame žmoguje stengėsi atrasti ką nors gero, pozityvaus.

Jo širdis atvira būdavo visiems žmonėms. Jis mokėjo sujungti aukštąją diplomatiją su nuoširdumu ir paprastumu: viskuo ir visais domėjosi. Jis buvo pamėgęs Rytų tautas dėl jų paprastumo ir nuoširdaus pamaldumo, net tarp musulmonų, ortodoksų, ir kitų tikybų atstovų įsigijo nemaža draugų. Lygiai jis sugebėjo ir su aukštais diplomatais Paryžiuje susidrauti, (neprarasdamas savo paprastumo). Jis mokėjo suderinti savyje Rytų ir Vakarų pasaulį.

Iškilius iki Bažnyčios hierarchijos viršūnių ir paėmus valdyti Petro laivą, jam bus labai naudinga ši patirtis. Jau pirmoje savo ganytojiškoje kalboje jis apėmė visų kraštų žmones, ypač pabrėždamas persekiojamos Bažnyčios reikalus. Jis išreiškė viltį, kad Dievas leistų sulaukti tos dienos, kada susivienytų atskilus Rytų Bažnyčia ir grįžtų po vienu Ganytoju.

Mūsų visų pareiga yra padėti savo maldomis, kad naujasis popiežius galėtų ilgai ir sekmin-

VILLA LUGANO

Lietuvių Centro Veikla

"Nemuno" d-ja (Berisse) ir Lietuvių Centras lapkričio 23 d. suruošė bendrą pikniką Pereyros parke. Iš Bs. Aires atvyko 3 autobusai, o iš Berisso — 4. Daug žmonių atvažiavo savo autais ir sunkvežimiais, todėl mūsų tautiečių į parką suskrido virš 500.

Buvo paruošta įvairi ir įdomi programa — žaidimai, lenktynės ir kitos įvairenybės.

Daugiau tokių gražių ir įdomių iškilų!

P a d ė k a

Kazimierui Leveikiui ir Jurgiui Špokui už pasidarbavimą spalio mėnesį Lietuvių Centro bufete ir įteikimą 3.594 pezu gryno pelno širdingai dėkoja

L. Centro Valdyba

AUKOS STATYBAI

Naujai gautos Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro rūmų statybai aukos

\$ 1.000 — Grigaravičius J.

„ 300 — Zaknys Leonas

Aukotojams širdingai dėkoja

L. Centro Valdyba

gai vadovauti Bažnyčiai, suvienyti atskilusius brolius ir ginti visų tautų švenčiausias teises.

Ką Liurdas...

(Atkelta iš 5 psl.)

žmogiškoji gyvybė ir sunaikinama dar net neišvydusi dienos šviesos. Sumedžiagėjęs žmogus nė kiek nesivaržydamas įeško malonumų, nepripažįsta jokio padarumo ar kuklumo, jis stengiasi suvedžioti nekaltas sielas, pakišdamas blogą spaudą ir nedorus pasilinksminimus. O kad kunigai, nieko nebijodami, skelbtų žmonėms didžiulias išganymo tiesas, kaip tai Marija prašo!

Popiežiaus žodis mums turi būti šventas žodis! Jo rūpesčiai yra mūsų rūpesčiai.

1954 metais Išganytojas pasakė vienai labai apdovanotai sielei:

"Tautų valdžios, tartum šikūniję velniai, sukilo ir, kalbėdamas apie taiką, ruošiasi karui, ruošiasi baisiausiais ginklais sunaikinti tautas ir valstybes".

Tais pačiais metais Marija kalbėjo: "Žmonės užsispyrę gyvena nuodėmėse. Dievo rūstybė arti. Didelės nelaimės neilgai trukus ištiks pasaulį: kruvinos revoliucijos, baisūs hurakanai, patvins upės ir jūros... Jei žmonės negrįš prie Dievo atgailos ir maldos keliu, tai pasaulis bus nuteriotas naujo, daug baisesnio karo. Mirtiniausi ginklai sunaikins tautas ir valstybes... Šitame nežmoniškame kare bus daug kas sugriauta, ką žmonių rankos yra pastatę..."

Marija kalbėjo ir 1955 metais: "Tautų valdovai pilnomis burnomis kalba apie taiką. Bet taikos nebus ir greit visas pasaulis paskęs kare ir visa žmonija pasiners skausme... Bus viso pasaulio sumišimas... Savo pačios purvu susiteršusi žmonija greit plausis savo pačios krauju, badu, žemės drebėjimais, didžiomis lietumis, potvyniais, siaubingomis audromis ir karais. Kai kurios tautos bus apvalytos. Kitos visiškai išnyks nuo žemės paviršiaus".

(Bus daugiau)

TAUTIETI, AUKOK TAUTOS FONDUI

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAČIČIUS
Ivairių rūšių MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.
GIUZINIŲ IR UZUOLAIŲ
DIRBTVĖ-PARDUOTUVĖ
Parduodam: medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gullimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.
Kainos prieinamos
Ipdėdn. Antano Šalčiūno
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKSTELIS, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIANINUS
T. E. 50-5948 Sanabris 2790-92

* OPTIKAS V. RASČONAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

MONTEVIDEO

Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga žada į Urugvajų ir kitas P. Amerikos šalis atsiųsti reprezentacinę vyrų krepšinio komandą. Svečiams priimti ir programai praversti Montevideo lietuvių kolonijoje įsisteigė komitetas, kuriam pirmininkauja žinomas krepšininkas V. Cielslinskas.

Yra pasikeitimų Tėvų Jėzuitų gyvenime. Prof. kun. J. Venckus kuriam laikui išvyksta į Š. Ameriką, o kun. P. Dągintis į Sao Paulo tęsti misijų, kurias ten paskutiniaisiais mėnesiais vedė kun. J. Bružikas. Pastarasis vėl grįžta į Montevideo vyr. ir klebono pareigomis.

Diplomuota akušerė Albina Milašūūtė per egzaminus laimė

jo pirmąją vietą ir porai metų paskirta į ligoninę San Jose mieste. Ji yra veikli Vyčių, lietuvių choro narė, nuoširdi visuomenininkė, todėl Kut. Djos surengtuose jai pagerbtuvių pietuose buvo įvertinta kaip pavyzdys lietuvių jaunimui. Jinai pasižadėjo visados palaikyti ryšius su sava kolonija ir, kiek sąlygos leis, prisidėti prie lietuviško darbo.

Lietuvių komunistų radijo valandėlėje katalikų ir apskritai religijos puldinėjimais pasižymi ypač iš Brazilijos atbėgęs A. V., čia pakeitęs savo pavardę į Lamėną. Yra žinoma, kodėl ir kaip jis iš S. Paulo pabėgo ir kodėl čia metėsi prie komunistų. Lietuviai pageidauja, kad šios kolonijos patrijotinė valandėlė tokius ponus "draugus" demaskuotų.

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos Atsišaukimas

Karo pabaigoje lietuvių tremtinių masės, susibūrusios Vokietijos stovyklose, turėjo nemažą savų mokslo institucijų, pradžios, vidurinių ir specialiųjų mokyklų bei gimnazijų visuose didesniuose centruose. Išjudėjus emigracijai į užjūrį, beveik visos lietuviškos mokyklos nustojo mokytojų ir mokinių ir viena po kitos likvidavosi. Pasiliekanantieji Vokietijoje lietuviai ir kaip tik materialiai ir fiziniai silpnesnieji liko išsklaidyti po visą Vokietiją nedidelėmis grupėmis.

Tokioje nelaimingoje būklėje buvo 1950 įsteigta Vasario 16

Gimnazija Diepholze su bendrabučiu, kad Vokietijos jaunimui būtų nors viena sava mokykla. Kad toji mokykla buvo reikalinga, ir kad ji yra brangi visai lietuvių bendruomenei padėdė aštuoneri jos gyvybės metai. Išlaikoma tik tautiečių aukomis, dar vis nukentėjama žmonėmis, tai mokytojais, tai mokiniais, dėl emigracijos, ji visus sunkumus nugalėjama pastoviai dirba auklėjimąjį darbą jau devintuosius m. metus.

Per daugelį metų gyvendama iš tautiečių aukų, gimnazija ne kartą turėjo nepriteklių ir sunkumų, sutelkiant jai reikalingas

FARMACIA "NENISKIS"
ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ
FARMACEUTICA
AV. SAN MARTIN 740
BURZACO
(Pdo. Ate. Brown)
30 metrų nuo Av. Espora, priešais col. San Vicente stotį.
KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.
Jei norite turėti geriausias sužieduotuvius, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO "REPORTER", kur fotografas Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.
L. KANČAUSKO,
FOTO "REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS IVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
— profesionalas yra pasiruošęs ATLIEKAMI IVAIRŪS STALIAUS
DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68-7208

visdėlto nemažas lėšas. Tokia didelė poros šimtų žmonių šeima juk reikalinga kasdieninio peno ir pastogės su visomis susijusiomis išlaidomis. Nuolatiniai gimnazijos rėmėjai, per daugelį metų nešę sava mokyklai duoklę, pradeda pavargti, juo labiau kad dabar JAV ir Kanadoje skaudžiai pasireiškia nedarbas.

Gimnazijos pastogei aukos įplaukė iš šešiolikos kraštų, o jos išlaikymui sudeda lėšas JAV, Kanados, Australijos, Pietų Amerikos ir kitų kraštų lietuviai. Argentinos nemažos lietuvių kolonijos, su eile lietuviškų organizacijų, neturime šiai sava mokyklai beveik jokios paramos.

Labai maloniai prašytumėm Atsargos Karių ir Kovotojų Sąjungos prisidėti prie paramos Vasario 16 Gimnazijai vienartinėmis arba nuolatinėmis aukomis. Taip pat prašytumėm paveikti sąmoningą Argentinos lietuvių bendruomenę, kad nebūtų užmiršta mūsų lietuviška tremties mokykla.

Vasario 16 Gimnazija turi didelės reikšmės tautiniu atžvilgiu, nes išugdo gražų susipratusių lietuvių jaunimo būrį, būsimų išlaisvintos Tėvynės, kurios ateitimi mes tikime, darbuotojų, o dabar pagal išgales kovotojų dėl jos laisvės. Parama gimnazijai yra reikšminga ir bendrais krikščioniškos artimo meilės bei žmoniškumo sumetimais, nes ta parama padeda kaip tik vargingiausiai lietuvių tremties daliai, tiems, kurie dėl nesveikatos, senatvės, dėl daugiavaikių šeimų be uždarbiaujančio tėvo negalėjo pasinaudoti emigracija ir įsikurti kituose gero uždarbio kraštuose.

Dar kartą prašydami ateiti mums į pagalbą ir padėti išlyginti vis didėjančius nepriteklius, maloniai prašome kiekvieną atvejų į šį laišką atsiliepti, ypač, jei pageidautumėte dar kokių žinių ar paaiškinimų, kuriuos su mielu noru duotumėm. Su tikra pagarba
Dr. J. Grinius
Direktorius A. Makarskas Sekretorius

Vitrinų Fabrikas "VITRAL"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN
Lomas del Mirador

* MOTERŲ GROZIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

FARMACIA ZARATE ALCORTA
de ELVA BERSABE ZARATE DE JOSPAITIS
FARMACEUTICA NACIONAL
— YPATINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS —
KALBAME LIETUVIŠKAI
Avda. Argentina - Barrio Parque Liceo - Córdoba

ALBERTO E. TIMINSKAS "COCHERIA"
AMBULANCIAS "SEPELIOS" "CASAMIENTOS"
Pasirūpina laidotuvių — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243-5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

S P A U D A
GRAŽI IR ĮDOMI KNYGA

Kun. Dr. Juozas PRUNSKIS, daugelio knygų autorius, suredagavo labai gražią ir įdomią knygą "MANO PASAULĖŽIŪRA". Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje. Knygoje daugelis mūsų kultūrininkų, mokslininkų, visuomenininkų ir laikraštininkų pasisako savo turimos pasaulėžiūros klausimais, kaip jie tokią ar kitokią pasaulėžiūrą susidarė, kas juos veikė taip ir kitaip kurio klausimu galvoti. Visi autoriai stengiasi atsakyti, kaip jie žiūri į religiją, moralę, kultūrą ir lietuvių tautą. Knygą galima užsisakyti per "Laiką".

MŪSŲ MIRUSIEJI
FELICIJA POŠIŪNAITE - VANCEVIČIENĖ,

32 m. amžiaus, po paralyžiaus ligos mirė gruodžio 1 d. vakare tėvo namuose c. Timoteo Gordillo, Villa Lugano.

Liūdesy paliko vyrą, 2 vaikus, tėvą, seserį ir kitas gimišes. Palaidota Flores kapinėse.

Lapkričio 26 d. 21 val. savo namuose, c. Chacabuco 383, Bernal, mirė Jonas Galickas. Kitą dieną buvo palaidotas Quilmes kapinėse.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie įvažingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

Lietuvis fotografuoja
įvairias šventes, vestuves, krikštynas
Daro spalvotas nuotraukas.
c. MEXICO 143, CAPITAL
T. E. 30-5372

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33-9584.

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga laikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniausiomis mašinomis ir naujais metodais. Prilimama mokinės — Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- \$ 85 — Jonas Ulke
- „ 75 — Vincas Ratkus
- „ 60 — Juozas Balkevičius
- „ 25 — Ignas Padvalskis
- „ 10 — P. Kisielius
- „ 5 — Antanas Balčiūnas.

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja „LAIKO“ Administracija.

P A D Ė K A

P. Felicijai ir Vincui Ratkams už auką 1.000 pezų Lietuvos parapijos darbams, įteiktą per P. Gudselvičių švenčių progą, nuoširdus ačiū. Parapijos Vadovybė

AUKOS ŠV. KAZIMIERO VĖLIAVAI

- \$ 200 — Rozalija Kazeliūnienė
 - „ 200 — Kazimieras Leleiva
 - „ 50 — Teresė Aleksienė
 - „ 50 — N. N.
 - „ 50 — p. Varanauskienė
 - „ 20 — Kazimieras Mačiulis
 - „ 10 — Elena Buzienė
 - „ 10 — p. Levanavičienė
 - „ 1,50 U. Gorodeckienė
- Aukotojams nuoširdžiai dėkoja Parapijos Klebonas.

Kun. dr. Pranas Brazys, pirmasis „Laiko“ redaktorius

— Buvęs „Laiko“ redaktorius, dabar gyvenęs JAV, kun. P. Garšva, MIC, paskirtas antruoju tarėju, „Draugo“ moderatorium ir lietuvių Knygos klubo vedėju.

— P. Balnienė, gyv. c. Santiago del Estero 2269, Avellaneda, lapkričio 30 d. atšventė draugų ir pažįstamų būryje jaukioji nuotakoj savo 33 metų amžiaus sukaktuves.

— Kazimieras Kunigonis, radijo - televizijos reikmenų fabrikantas, nusipirko Mar del Plata, vienoje gražiausių vietų, departamentą, kuriame žada po kurio laiko atidaryti savo išdirbinių skyrių.

Naujame departamente šiuo metu vasaroja p. p. Ona Kunigonienė ir Marija Bajerčienė su šeima, P. K. Kunigonis kas savaitę vyksta į Mar del Plata savo paskutinio modelio automobiliu.

— Jurgis Kučinskas su ponia iš Las Jarillas, Cordoba, atvyko į Bs. Aires, atlikti įvairius reikalus.

Krikštai

Kun. A. Lubickas, MIC, „Aušros Vartų“ bažnyčioje, Mendoza 2280, Avellaneda, pakrikštijo:

— Lapkričio mėn. 15 dieną Oną Mariją Balčiūnaitę, Otono Alberto ir Elenos Pausaitės - Balčiūnų dukrelę. Krikšto tėvais buvo Anicetas ir Apolonija Puraskiai.

— Aliciją Giedrę Kiešaitę, Stasio ir Albinos Guntoriūtės - Kiešų dukrelę. Krikšto tėvais buvo Kazys Grišas ir Elena Ona Burdaitė.

— Lapkričio mėn. 29 d. Viktorą Leonardą Balsį, Kazimiero ir Rozalijos Milleraitės - Balsių sūnų. Krikšto tėvais buvo Andrius Obrechtas ir Marija Jozefa Moresca.

— Violetą Dianą Bagdonaitę, Juozo ir Magdalenos Jurgelaitytės-Bagdonų dukrelę. Krikšto tėvais buvo Albertas ir Antanina Šapai.

— Oną Mariją Kazlauskaitę, Alberto ir Anastazijos Tamkunaitės - Kazlauskų dukrelę. Krikšto tėvais buvo Petras Vasiliauskas ir Ona Bartulytė. Rodriguez.

LAIKAS PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Red. Kolegija. Ats. red. J. Duoba. — Rankraščiai taisomi! Redakcijos nuožūra; nesumaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 90.—, pusm. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.— Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI — Nr. 225

1 de DICIEMBRE

Pakeistas „Laiko“ redakcijos telefono numeris

„LAIKO“ redakcijos, administracijos, Lietuvių parapijos ir „Aušros Vartų“ mokyklos nuo gruodžio 6 d. pakeičiamas telefono numeris, kuris dabar bus

208 - 5027

Veiks automatiškai.

SKAUTŲ T. ŠOKIŲ GRUPĖ PUSIAUFINALYJE

Unione e Benevolenza patalpose, Cangallo 1362, Cap., įvyko visu konkurse dalyvaujančių tautinio meno vienietų atstovų susirinkimas. Atstovai buvo painformuoti apie tolimesnę konkurse eiga ir apie esančius kai kuriuos pakeitimus. Pirmoje eilėje, imamas dėmesin vienietų punktualumas, dėl kurio vienietas gali būti pašalintas iš varžybų. Teisėjų komisijoj įvykdytas pakeitimas, įvedant keletą tautinio meno žinovų bei menininkų, kurie tuo atžvilgiu bus griežtesni.

Varžovai burtų keliu buvo suskirstyti grupėmis. Mūsų šokėjai pateko į vieną iš stipriausių grupių, į kurią įeina 5 ispanų vienietai, 1 jugoslavų ir 1 — dar nepaaiškėjęs. Reikia manyti, kad mūsų jaunieji reprezentantai puikiai supranta padėties rimtumą ir ją įvertina, nes jie atstovauja mūsų lietuvių kolonijai ir gina jos kultūros garbę. Dėl to visų mūsų yra pareiga paremti juos morališkai - skaitlingu dalyvavimu šiame spektaklyje, kuris bus gruodžio mėn. 7 d. sekmadienį, 18 val.

Tad visi į Unione e Benevolenza salę!

ISPŪDINGAS KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvių parapijos svetainėje, Brasil 335, Avellaneda, š. m. lapkričio 22 d. įvyko mūsų kariuomenės 40 metų ir L.A.K. ir K. S-gos 25 m. įsteigimo Argentinoje sukakties paminėjimas. Tuoju po pamaldų prisirinko pilną svetainę draugiškųjų mums tautų kariuomenės, lietuvių organizacijų atstovų ir šiaip skaitlingas būrys tautiečių.

L.A.K. ir K. S-gos p-kas kap. V. Diminskas paprašė gen. T. Daukanta, kuris buvo sutiktas raportu, atidaryti kariuomenės minėjimo šventę. Gen. T. Daukantas savo kalba, pabrėždamas sunkų kariuomenės ruceitą kelią, ir atidaro šventę. Sveitainėje suskamba Argentinos ir Lietuvos himnų akordai. Tautiniais rūlais pasipuošusios mergaitės prie Lietuvos žemės urnos, padėtos ant paaukštinimo, uždega žvakės ir padeda gyvų gėlių puokštes. Tai momentas nepaprasto susijaudimo ir susikaupimo — tylos minute pagerbiam žuvusieji už Tėvynės laisvę. Apie Lietuvos kariuomenę paskaitą skaitė p. Balukas, o apie karių s-gą — p. Nakutis.

Po to, susėdus prie paruoštų ir papuoštų stalų seka sveikinimo kalbos. Kalbėjo: J. Beymuk, ukrainiečių atstovas, !. J. Asančaič, krotų laisvės judėjimo p-kas, J. Nercesek, vengrų buv. kovotojas, latvių, estų atstovai ir kt. Iš lietuvių kalbėjo: J. Padvalskis, Arg.L.B-nės c. v-bos p-kas, Z. Juknevičius, Lietuvai Išlaisvinti Centro p-kas, kun. J. Duoba, parapijos ir „Laiko“ ats. redaktorius, skautų — psk. St. Baronis, šv. Cecilijos — Misiūnas, A. Kairėlis ir kt.

Svečiams ir mūsų tautiečiams, besivaišinant lietuviškai alučiu, skambėjo kariškos dainos.

— St. Povilonis, šv. Cecilijos choro ir bendruomenės narys, atstogauja savo viloj San Sebastian. Atstogauja metu p. Povilonis pertvarko ir modernizuoja savo namą.

MOKSLO METŲ PABAIGOS ŠVENTĖ AUŠROS VARTŲ PRADŽIŲ MOKYKLOJE

Kaip kiekvienais metais, taip ir šįmet mokslo metų užbaigimas buvo atžymėtas tikrai grandioziniu spektakliu, šiais metais jų buvo net du - lapkričio 2 ir 9 dienomis su skirtingomis programomis. Juose dalyvavo visi skyriai, pradedant mažaisiais vaikų darželio lankytojais, baigiant 6-tuoju skyrium, kurio mokiniams ši šventė buvo drauge ir atsisveikinimas su mokykla ir jos vaikiškais džiaugsmiais.

Vienuose ar kituose pastatymuose, pv., „Las rosas de nieve“, muzikalinė komed., visų skyrių masiniai pasirodymai buvo sujungti į vieną bendrą vaidinimą su vaikams pritaikintu, tikrai įdomiu ir giliu turiniu. Čia skraidė būriai įvairiaspalvių paukščiukų, čia bėginėjo skruzdėlytės ar šv. Jono vabalėliai, tai vėl aibės mažųjų baltabarzdžių gnomų arba prožektorių šviesoje bemirgančių vandens lašelių, šokančių apie miegančias gėles. Visas šitas šokantis mažųjų pasaulis buvo palydimas malonia ir skoningai parinkta muzika.

Vaikų nuoširdžios pastangos, seselių ir mokytojų triūsas, motinių prisidėjimas prie tikrai teatrinio kostiumų paruošimo ir p. L. Vėgla, kuris kas metai puošia šias šventes savo meniškoms dekoracijoms ir apšvietimu, padarė šį spektaklį iš tiesų įspūdingu. Paruošimo kruopštumu buvo nustebinti saugę žiūrovai, o vaikams tai buvo reto džiaugsmo šventė.

Gaila, kad dėl susidarancio kamet didelio žiūrovo skaičiaus, šios šventės nėra labai reklamuojamos. Per tai labai maža dalelė mūsų kolonijos mažųjų jas tepamato. Specialiai vaikams pritaikintų spektaklių, deja, galima sakyti, mes kaip ir neturime. Pamačius šias seselių kazimieriečių paruoštas mokslo metų užbaigimo šventes, norėtusi, kad kaip galima daugiau mūsų vaikų jomis galėtų pasidžiaugti.

L. P.

AUŠROS VARTŲ MOKYKLA UŽBAIGĖ MOKSLO METUS

Aušros Vartų mokykla š. m. lapkričio 29 d. oficialiai baigė savo mokslo metus.

Po padėkos šv. Mišių, kurias 9 val. atlaikė mokyklos kapellonas kun. V. Palubinskas, 10 val. Lietuvos parapijos salėje buvo mokslo metų užbaigimo aktas. Sceną puošė Argentinos ir šv. Sosto vėliavos. Atidarydama aktą mokytojų vardu kalbėjo mokyk. Elena Canepa. Po to buvo išdalinamos premijos geriausiems mokiniams ir pažymėjimai, mokyklą baigusiesiems.

Premijas 40 mokiniams įteikė kun. V. Palubinskas, o pažymėjimus — 6-tųjų skyrių mokytojos — Gladys Yoli ir sėsuos Elenisa (Buzaitė). Buv. mokyklos mokiniai geriausiai dviem baigusiesiems įteikė medalius ir visiems po vėliavėlę. Aktas užbaigtas giesme.

— Danguolė Valentinaite, p. Valentinų dukrelė, gyv. Ranelagh, iš 1000 kandidačių tik ji viena išlaikė psichotechnikos konkurso egzaminus ir priimta į Harod's prekybos namų kredito skyriaus vedėjo sekretore.

— Stasys Deveikis su žmona iš Argentinos atvyko į Los Angeles ir apsistojo pas gimines A. ir B. Skirius Burbanke, kur, suradęs darbą, ir apsigyveno.

PRASOMOS ATSLIEPTI

P. Kalkienė ir Žirvitenė, kurios buvo užprašiusios gedulingas šv. Mišias už a.a. Mortą Laučkienę 1959 m. sausio 17 d. Praneškite Lietuvos parapijai, kurią valandą turi būti atlaikytos pamaldos.

Mūsų mielam draugui,

Adomui Vitkauskui

staiga mirus, skaudaus smūgio paliestai žmonai, poniai Aleksandrai Jasiulytei - Vitkauskienei, sūnui Jurgiui, dukroms Irenai ir Lucijai ir giminėms reiškiamo giliausių užuojautų ir kartu liūdimė

Dr. Justas KUNCAITIS ir šeima

AUŠROS VARTŲ GLOBĖJOS SVENTĖ

Lapkričio 16 d. Avellanedos lietuvių bažnyčioje buvo iškilmingai paminėta Aušros Vartų Dievo Motinos parapijos globėjos šventė. Ryte 10.30 val. iškilmingai išpuoštoje bažnyčioje šv. Cecilijos choras pagiedojo šv. Mišias. Ta pačia progą buvo pasakytas pritaikintas pamokslas apie Gailestingumo Motinos įnašą, kad neišblėstų žmonių ryšis su Dievu.

Po pietų 17 val. įvyko iškilminga su Aušros Vartų paveikslų procesija Brasil, Humberto I, pje. Chicago, Pilcomayo, Cabildo gatvėmis. Procesijoje dalyvavo tiek lietuvių, tiek argentiniečių parapijos organizacijos su savo vėliavomis. Prie jos prisidėjo taip pat ir kaimyninių parapijų atstovai, iš kurių išsiskyrė Legio Mariae su savo romėnų kariuomenės ženklais. Ypatingai didino eiseną Aušros Vartų mokyklos berniukai ir mergaitės, nešdami kūdikėlio Jėzaus statulėlę bei jų dalies angelukų ir apsiaustų rubelius.

Po procesijos apie Gailestingumo Motiną pasakė pamokslą kun. V. Alvarez, šv. Rožančiaus Piñeyro parapijos klebonas, kuris taip pat padėjo praveisti procesiją. Gaila, kad šįmet procesijoje nesimatė procesijos dalyvių, pasipuošusių tautiniais lietuvištais rūbais.

— P. Jonas ir Birutė Steikūnai, gyv. Ranelah, padidina savo namų vilą, pristatydami naujus kambarius.

— Liudvikas Martinėnas, 80 metų amžiaus, gyv. c. Pedriel 150, Barracas, Bs. As. jau kuris laikas rimtai serga Ligonj slaugo žmona ir dukterys savo namuose.

— Inž. A. Dičius su žmona Antanina ir trimis dukrelėmis, prieš keletą mėnesių išvykę iš Argentinos į JAV, apsigyveno Los Angeles, kur gavo darbą ir įsigijo namus Santa Monica mieste, rezidencijų kvartale.

— Per radiją Municipal lapkričio 22 d., šv. Cecilijos muz. dieną, 4 valandas transliavo įvairių pasau. tautų charakteringą muziką, dainas, 10.30 val. mūsų Radijo Valandėlės vedėjas p. Z. Juknevičius per šį radiją perdavė su komentarais iš plokštelių Čiurlonies ansamblio Kalvelj ir Skamba, skamba kanklės.

— Ona Kniezaitė išvyko į Villa del Dique paatostogauti ir paruošti daržą ir parką besitariančioms vaikų atostogoms.

— Baletas „Meilės legenda“. Latvių baletmeisteris — coreografas J. Erglis Smaltzoff gruodžio 6 d. 21 val. Teatro Nacional Cervantes, globojant švietimo ir teisingumo ministerijai, stato baletą — „Meilės legenda“. Dalyvauja 120 šokėjų ir iš 35 asmenų orkestras. Šis baletas bus pakartotas Hurlingham Gran Teatro salėje gruodžio 10 d. 20.30 valandą.

Jaunimas į tradicinę vasaros stovyklą VILLA DEL DIQUE

Šįmet, kaip ir pernai, berniukams ir mergaitėms yra sudaromos sąlygos papoilsiauti, gražiai ir nuotaikingai praleisti laiką Kordobos kalnuose.

Berniukai

Išvažiuoja iš Buenos Aires sausio 2 d. vakare ir atostogaus visą mėnesį.

Mergaitės

Išvyks vasario 1 dieną.

Pragyvenimas kiekvienam už mėnesį atostogų laikotarpui kainuoja 1.000.— pezų.

— Kelionės išlaidos apmokoma atskirai. —

Berniukai privalo užsirašyti iki gruodžio 15 d., mergaitės — iki sausio 15 d., kad būtų galima iš anksto rezervuoti autobusuose vietas.

NAUJAS LEIDINYS

Jau išėjo „Revista Baltica“ Nr. 3 Spaudė „Laiko“ spaustuve, Mendoza 2280, Bs. As.

Šiame numeryje rašo: dr. A. Trimakas „Pabaltijo sukaktuvės“, K. Ast — „Estų kova dėl Nepriklausomybės“, A. Klive — „Latvija paskutiniiais 40 metų“, dr. D. Krivickas — „Lietuvos valstybės ekonomika“, Aleksander Kūtt — Sovietinio tipo kolonializmas Estijoje, J. K. Mičiulis — „Nepriklausomos Lietuvos kultūros progresas“ ir daugiau įvairių ir aktualių straipsnių.

Knyga gražiai išleista ir yra dar vienas įnašas kovoje prieš žiaurųjį komunizmą.

Puiki dovana ispanų k. supažindinti sveituosius su Baltijo kraštų žiauria okupacija.

SAUKIAMAS ALOST SUSIRINKIMAS

Alost tarybos susirinkimas bus š. m. gruodžio 15 d. 20 val. Lietuvos parapijos patalpose.

Dienotvarkėje —

1. Naujos valdybos rinkimai.
2. Tautos šventės minėjimas.
3. Kiti aktualūs reikalai.

Nesusirinkus laiku, po pusės valandos šaukiamas kitas susirinkimas kuris bus teisėtas, nežiūrint susirinkusiųjų skaičiaus.

Valdyba

Tautietai, ar užmokėjai

„LAIKO“ prenumeratą?